

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE

**PRESOJA UČINKOV EPIDEMIJE COVID-19 NA POSLOVANJE
GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI V SLOVENIJI S POMOČJO
DUPONTOVEGA SISTEMA ANALIZE**

Ljubljana, september 2021

UROŠ KONDA

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisani Uroš Konda, študent Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtor predloženega dela z naslovom Presoja učinkov epidemije Covid-19 na poslovanje gospodarskih dejavnosti v Sloveniji s pomočjo Dupontovega sistema analize, pripravljenega v sodelovanju s svetovalcem/svetovalko izr. prof. dr. Nino Ponikvar

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravil samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbel, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobil vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označil;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnal v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobil soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, _____

Podpis študenta: _____

KAZALO

UVOD	3
1 STANJE V GOSPODARSTVU SLOVENIJE IN IZBRANIH DRŽAV EU PRED IZBUHOM COVID-19.....	4
2 DUPONTOVA ANALIZA NA PODLAGI MEDSEBOJNO POVEZANIH KAZALNIKOV	6
2.1 Uporabnost DuPontove analize	6
2.2 DuPontova shema in vpliv značilnosti poslovanja na uspešnost	7
2.3 Dobičkonosnost kapitala (ROE)	9
2.4 Dobičkonosnost sredstev (ROA).....	9
2.5 Struktura financiranja poslovanja.....	10
2.6 Dobičkovnost prihodkov	10
2.7 Koeficient obračanja sredstev.....	11
3 POSLOVANJE DEJAVNOSTI IN VPLIV EPIDEMIJE COVID-19	11
3.1 Predstavitev gospodarskih dejavnosti.....	12
3.2 Analiza izbranih kazalnikov poslovanja gospodarskih dejavnosti	13
4 DUPONTOVA ANALIZA PO GOSPODARSKIH DEJAVNOSTIH	16
4.1 Slovenija.....	16
4.2 Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	16
4.3 Rudarstvo	17
4.4 Predelovalne dejavnosti.....	17
4.5 Oskrba z električno energijo, plinom in paro	18
4.6 Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja	18
4.7 Gradbeništvo	18
4.8 Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	19
4.9 Promet in skladiščenje.....	19
4.10 Gostinstvo	19
4.11 Informacijske in komunikacijske dejavnosti	20
4.12 Finančne in zavarovalniške dejavnosti (brez bank in zavarovalnic)	20
4.13 Poslovanje z nepremičninami	21
4.14 Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti.....	21
4.15 Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	21

SKLEP	22
LITERATURA IN VIRI	23
PRILOGE	1

KAZALO TABEL

Tabela 1: Značilnosti analiziranih gospodarske dejavnosti leta 2020.....	13
Tabela 2: ROA, ROE, dobičkovnost prihodkov, koeficient obračanja sredstev in razmerje med sredstvi in kapitalom v letih 2019 in 2020 za izbrane dejavnosti na prvi ravni SKD .	15

KAZALO SLIK

Slika 1: Četrletne stopnje rasti BDP Slovenije glede na enako četrletje predhodnega leta za obdobje od 1995 do 2021	4
Slika 2: Četrletne stopnje rasti BDP Slovenije, Nemčije in Italije glede na enako četrletje predhodnega leta za obdobje 2017-2019.....	5
Slika 3: Germanska shema DuPontove analize.....	8

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Izbrani kazalci in kazalniki po dejavnostih	2
Priloga 2: Izbrani kazalci in kazalniki za dejavnosti A do N skupaj.....	7
Priloga 3: Podatki za izračun kazalnikov po dejavnostih od A do N za leta od 2017 do 2020 (v milijonih evrov)	8
Priloga 4: DuPontove sheme po dejavnostih.....	11
Priloga 5: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v letih 2019 in 2020.....	15

SEZNAM KRATIC

angl. – angleško

AJPES – Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve

BDP – bruto domači proizvod

ECB – (angl. European Central Bank); Evropska centralna banka

ROE – dobičkonosnost kapitala na kapital (angl. Return on Equity)

ROA – dobičkonosnost sredstev (angl. Return on Assets)

SKD – standardna klasifikacija dejavnosti

UMAR – Urad za makroekonomske analize in razvoj

UVOD

V senci recesije, v katero je Slovenija zdrsnila po izbruhu covid-19, se pojavljajo številna vprašanja o njenem vplivu na poslovanje v različnih gospodarskih dejavnostih. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju SURS) je bil slovenski BDP leta 2020 za 5,5 odstotka nižji kot leta 2019 (SURS, 2021b). Obenem je bila letna sprememba obsega dodane vrednosti v letu 2020 negativna v veliki večini gospodarskih dejavnosti. Najbolj v dejavnosti gostinstva, kjer je bil upad 30-odstoten (UMAR, 2021).

Namen pričujoče zaključne naloge je osvetliti uspešnost poslovanja gospodarskih dejavnosti v Sloveniji pred in med gospodarsko recesijo kot posledico epidemije covid-19. V nalogi želim pokazati spremembe uspešnosti poslovanja na ravni dejavnosti v času epidemije covid-19. V ta namen za metodološko izhodišče jemljem DuPontovo analizo kot denimo Mooney (2021). DuPontova analiza se običajno uporablja na ravni podjetij, torej na mikro ravni (Rinaldo & Endri, 2020), v svoji zaključni nalogi pa omenjeni metodološki pristop uporabljam na t. i. mezzo oziroma panožni ravni.

Moj prvi cilj je pregled obstoječe literature na temo poslovanja podjetij v Sloveniji v času epidemije covid-19. Pomembno delo na tem področju opravlja predvsem Urad za makroekonomske analize in razvoj (v nadaljevanju UMAR), zato se v veliki meri pri temu pregledu naslanjam predvsem na njihove vire. Drugi cilj je predstaviti DuPontovo analizo kot sistem medsebojno povezanih kazalnikov (Tekavčič & Megušar, 2021). V DuPontovem sistemu kot najbolj pomembne kazalnike obravnavamo dobičkonosnost kapitala (angl. Return on equity, v nadaljevanju ROE), dobičkonosnost sredstev (angl. Return on Assets, v nadaljevanju ROA), razmerje med sredstvi in kapitalom, večkratnik obračanja vseh sredstev in dobičkovnost prihodkov. Poveže jih v smiselno in zaključeno celoto, ki je preprosta za uporabo in, ki omogoča celovit pregled nad poslovanjem oddelka, podjetja ali celotne dejavnosti (Tekavčič & Megušar, 2021; He, Niu, Sun & Li, 2020). Tretji cilj je izračun posameznih kazalcev, ki tvorijo DuPontovo analizo na ravni posameznih dejavnosti in njihova analiza.

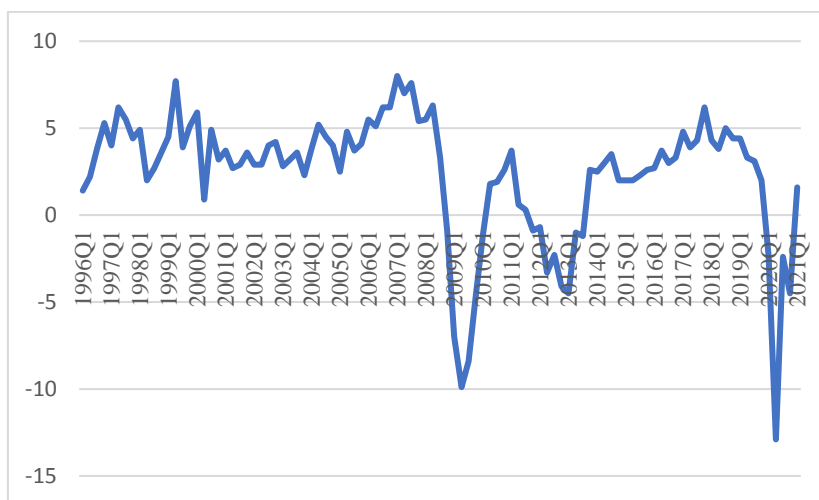
Na podlagi agregiranih podatkov posameznih gospodarskih dejavnosti v Sloveniji, pridobljenih iz baze poslovnih podatkov GVIN (Bisnode, 2021), ugotavljam, kako so dejavnosti poslovale pred in med recesijo. Značilnosti poslovanja na ravni dejavnosti primerjam z makro ravnjo, ki predstavlja povprečno poslovanje vseh obravnavanih dejavnosti v Sloveniji skupaj. Ta raven je merilo za merjenje intenzivnosti vpliva epidemije covid-19 na poslovanje posameznih dejavnosti.

Zaključna naloga vsebuje štiri vsebinska poglavja. V prvem analiziram stanje slovenskega gospodarstva, EU ter gospodarstev najpomembnejših zunanjetrgovinskih partneric Slovenije pred izbruhom epidemije. V drugem poglavju predstavljam teoretično podlago DuPontove analize, v tretjem predstavljam analizirane gospodarske dejavnosti in njihov agregat, v četrtem izvajam DuPontovo analizo. Sledi še sklep.

1 STANJE V GOSPODARSTVU SLOVENIJE IN IZBRANIH DRŽAV EU PRED IZBUHOM COVID-19

Zaradi ukrepov za omilitev pandemije covid-19 je slovensko gospodarstvo v začetku leta 2020 zdrsnilo v svojo tretjo recesijo, odkar si je opomoglo od šoka zaradi izgube trgov po razglasitvi samostojnosti leta 1991. Na sliki 1 je prikazan graf rasti in padanja slovenskega BDP od leta 1995 naprej. Bila pa je to recesija, v katero slovenskega gospodarstva niso pahnilo izključno tržne sile, ampak smo si gospodarsko škodo prizadejali sami. Odločili smo se, kot vse države sveta, da je tveganje gospodarskega nazadovanja manjša nevarnost za dobrobit slovenskega gospodarstva in prebivalcev kot pandemija covid-19 in s tem povezane nevarnosti za zdravje in življenja ljudi. Ker so v recesijo zašle vse države, ki so najpomembnejše trgovinske partnerice Slovenije, bi zaradi velike odvisnosti od tujega povpraševanja slovensko gospodarstvo zelo verjetno v recesijo zdrsnilo tudi brez ukrepov za omilitev pandemije covid-19. BDP v EU je bil v drugem četrtletju 2020 namreč kar 13,9 odstotka nižji kot v istem obdobju leta 2019 in medletna upada v tretjem in četrtem četrtletju sta znašala štiri oziroma 3,9 odstotka (Eurostat, 2021).

Slika 1: Četrtnete stopnje rasti BDP Slovenije glede na enako četrtnete predhodnega leta za obdobje od 1995 do 2021

Vir: Eurostat (2021), lastno delo.

O tem katera gospodarska dejavnost bo prizadeta in koliko, je odločala aktualna politika. Z odločitvami je namreč vlada, kot vlade drugod po svetu, določala, katere dejavnosti smejo poslovati in v kakšnem obsegu (Vlada Republike Slovenije, brez datuma). Med stroški, ki so nujno potrebni za ustvarjanje poslovnih učinkov so se znašle tudi maske, rokavice in razkužila. Omejitve poslovanja so podjetja prizadele na strani prihodkov zaradi prepovedi opravljanja dejavnosti (gostinstvo, turizem) ali omejitev pri poslovanju (trgovina) in na strani odhodkov kot posledica zahtev po dodatni zaščitni opreml (predvsem trgovina) (PISRS, 2021).

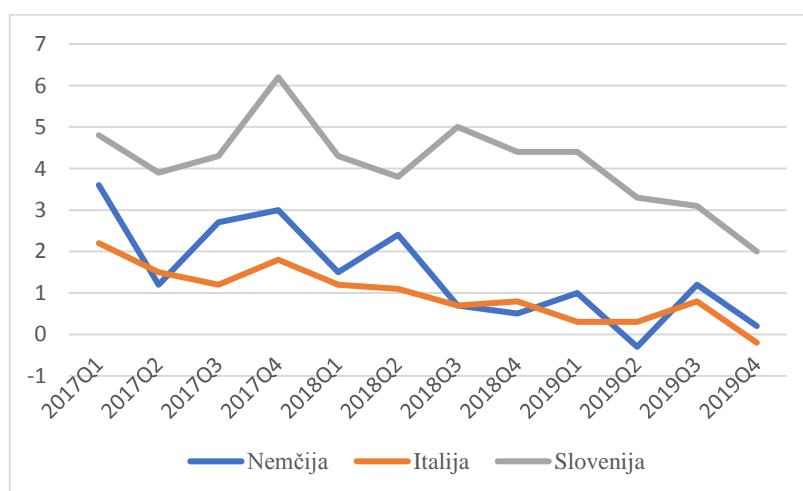
Recesija se je slovenskemu gospodarstvu zgodila šest let po koncu prejšnje, zato ni mogla biti nepričakovana. Bondt in Vermeulen (2020) ugotavljata, da je povprečno trajanje 44 gospodarskih ekspanzij v ZDA, Japonski, Nemčiji, Združenem kraljestvu, Franciji, Italiji in Kanadi med 1948 in 2016 znašalo sedem let. UMAR je v svoji pomladanski napovedi gospodarskih gibanj v 2019 (UMAR, 2019a) napovedal umirjanje slovenske gospodarske rasti s 4,5-odstotne v 2018 na 3,4-odstotno v 2019, 3,1-odstotno v 2020 in 2,8-odstotno v 2021. V jesenski napovedi 2019 (UMAR, 2019b) so svoje napovedi še malo znižali.

UMAR (2011) je jeseni 2011 Sloveniji za 2012 in 2013 napovedal dwoodstotno in 2,5-odstotno gospodarsko rast. Dejansko je v 2012 prišlo do upada BDP za 2,6 odstotka in v 2013 še za en odstotek, pa tudi rast BDP v 2011 je bila z 0,9 odstotka (SURs, 2021b) občutno nižja od napovedane 1,5-odstotne. Seveda pa od strokovnjakov v UMAR-ju ne moremo pričakovati, da bi znali napovedati pandemijo.

V 2020 je bilo 17 odstotkov slovenske zunanje trgovine z Nemčijo. Nemško gospodarstvo se je ohlajalo že od leta 2017 naprej (Eurostat, 2021), kar lahko vidimo na spodnjem grafu na sliki 2. V drugem četrtletju 2019 je nemški BDP na medletni ravni celo upadel. Tehnično gledano do recesije ni prišlo, saj sta za njeno uradno priznanje potrebni dve zaporedni četrtletji upadanja gospodarske aktivnosti tj. BDP (Reserve Bank of Australia, 2021). Tudi italijansko gospodarstvo, ki predstavlja 10,6 odstotka slovenske zunanjetrgovinske menjave, je bilo že pred izbruhom pandemije covid-19 na poti v recesijo in v zadnjem četrtletju 2019 je bil italijanski BDP že nižji kot v istem obdobju predhodnega leta (Eurostat, 2021).

Slovenska zunanjetrgovinska menjava, ki je v 2020 znašala 65 milijard evrov (SURs, 2021b) je bila občutno višja od BDP, ki je znašal 48,3 milijarde evrov (SURs, 2021b). Gospodarskim težavam se zato tudi, če pandemija covid-19 ne bi izbruhnila, slovensko gospodarstvo v letu 2020 najbrž ne bi izognilo.

Slika 2: Četrtletne stopnje rasti BDP Slovenije, Nemčije in Italije glede na enako četrtletje predhodnega leta za obdobje 2017-2019

Vir: Eurostat (2021), lastno delo.

2 DUPONTOVA ANALIZA NA PODLAGI MEDSEBOJNO POVEZANIH KAZALNIKOV

DuPontova analiza, imenovana tudi DuPontov model oziroma DuPontova se je pojavila v prvih desetletjih minulega stoletja. Flesher in Previts (2013) sta glede prve uporabe DuPontove analize natančna in sta določila leto 1914, ko je DuPontov glavni finančnik Donaldson Brown dobil nalogo, da pripravi poročila o poslovanju različnih oddelkov v DuPontu. Analiza, ki jo je razvil, je omogočala uravnoteženje med centraliziranim in decentraliziranim odločanjem in kot pravi Chemical Sciences Roundtable (1998, str. 8) »Dupontova inovacija kalkuliranja dobičkonosnosti naložb predstavlja eno ključnih točk v zgodovini modernega računovodstva in managementa« (op. prev.). V tem se pridružuje mnenju zgodnejšega avtorja Chandlerja (1977, str. 7), ki je zapisal, da je DuPontova analiza »prvič v zgodovini omogočila integracijo finančnega računovodstva, strateškega računovodstva in stroškovnega računovodstva« (op. prev.).

2.1 Uporabnost DuPontove analize

Brown (v Flesher & Previts 2013) je prepoznal matematične povezave med kazalniki ROE, ROA, dobičkovnostjo prihodkov in obratom sredstev. Ugotovil je, da so med seboj odvisni in če vplivamo na enega, se bodo preostali spremenili. Če želijo menedžerji v podjetju povečati kazalnik ROE, lahko to denimo storijo tako, da najamejo posojilo in denar vložijo v širitev poslovanja. Na eni strani bodo izboljšali razmerje med sredstvi in kapitalom a na drugi, če jim prodaja ne bo šla po načrtih, bi lahko pokvarili kazalnika dobičkovnosti prihodkov in obrata sredstev.

DuPontova analiza je uporabna tudi za načrtovanje in napovedovanje in ne le samo v analizi (Milbourn, 2005). Tako je Doorasamy (2016) izvedel analizo največjih treh proizvajalcev hrane, ki kotirajo na borzi v Jakarti, Sheela in Karthikeyan (2012) sta analizirala farmacevtska podjetja v Indiji, Mahamuni in Jumle (2018) pa poslovanje podjetja Mahindra & Mahindra.

Za napovedovanje je najbolj uporabna komponenta DuPontove analize koeficient obračanja sredstev, in sicer njegova sprememba. V svoji raziskavi podatkov o 38.716 podjetjih za obdobje od 1984 do 2002 Soliman (2008) ugotavlja, da obstaja statistično značilna pozitivna povezava med višino koeficienta obračanja sredstev in dobičkonosnostjo kapitala. Spremembe koeficienta obračanja sredstev lahko analitiki uporabijo za svoje napovedi prihodnje dobičkonosnosti sredstev, na borzi vrednostnih papirjev, pa se oblikuje boljši tečaj delnic. Soliman (2004) pokaže, da je mogoče z Dupontovo analizo, omejeno na eno dejavnost, mogoče bolje napovedovati prihodnje spremembe dobičkonosnosti kapitala.

DuPontova analiza je uporabna tudi za ocenjevanje vrednosti podjetja (Evans & Bishop, 2002). Pokaže namreč možnosti za izboljšanje poslovanja podjetja v prihodnosti. Metoda diskontiranja prostih denarnih tokov se za svojo natančnost zanaša na čim daljše obdobje

planiranja, ki naj bo dolgo od 10 do 15 let (Nagelj, 2016). Težava je v tem, da je prihodnost negotova. Na svetu ni ekonomista, ki bi leta 2007 napovedal, da do 2022 Evropsko unijo čakajo tri recesije. Zato morajo biti vhodni podatki čim bolj natančni. DuPontova analiza identificira odklone kazalnikov ocenjevanega podjetja v primerjavi s celotno dejavnostjo. Če ima podjetje neugodno strukturo lastniškega in dolžniškega kapitala ali nizek koeficient obračanja sredstev, bo DuPontova analiza to pomanjkljivost za prodajalca in potencialno priložnost za kupca jasno pokazala. Kupec lahko v modelu vrednotenja z metodo diskontiranja denarnih tokov tako uporabi podatke, ki odsevajo dejanski potencial prevzemne tarče.

Fairfield in Lombardi Yohn (2001) sta ugotovili, da je razdelitev spremembe ROA na njena sestavna dela, ki sta sprememba vrednosti kazalnika dobičkovnost prihodkov in sprememba vrednosti koeficienta obračanja sredstev uporabna metoda za napovedovanje ROA v prihodnjem letu. Njuna raziskava je pokazala, da je sprememba kazalnika koeficient obračanja sredstev tisto, kar s statistično značilno verjetnostjo napoveduje ROA za eno leto vnaprej. Zapisali sta tudi, da sama višina dobičkovnosti prihodkov in hitrost obračanja sredstev odsevata strategijo podjetja (dolgoročen koncept) in dejstvo, da posluje v svoji gospodarski dejavnosti. Vsaka od teh ima namreč svojo ravnotežno dobičkovnost prihodkov in hitrost obračanja sredstev.

Podoben pristop, kot sta ga ubrali Fairfield in Lombardi Yohn (2001) bom uporabil v svoji analizi vpliva epidemije covid-19 na poslovanje posameznih gospodarskih dejavnosti. Spremljal bom namreč spremembe v višini kazalnikov ROA, dobičkovnosti prihodkov, koeficienta obračanja sredstev in še nekaterih drugih kazalnikov, ki se zrcalijo v višini doseženega kazalnika ROE.

DuPontova analiza ni edina metoda ugotavljanja in zagotavljanja učinkovitosti poslovanja, ki jih menedžerji uporabljajo za obvladovanje poslovanja. Obstajajo še druge metode kot so različice metod vitke proizvodnje (Sundra, Balaji & Kumar, 2014), šest sigma (Kwak & Anbari, 2006) ali Kaizen (v Coimbra 2013).

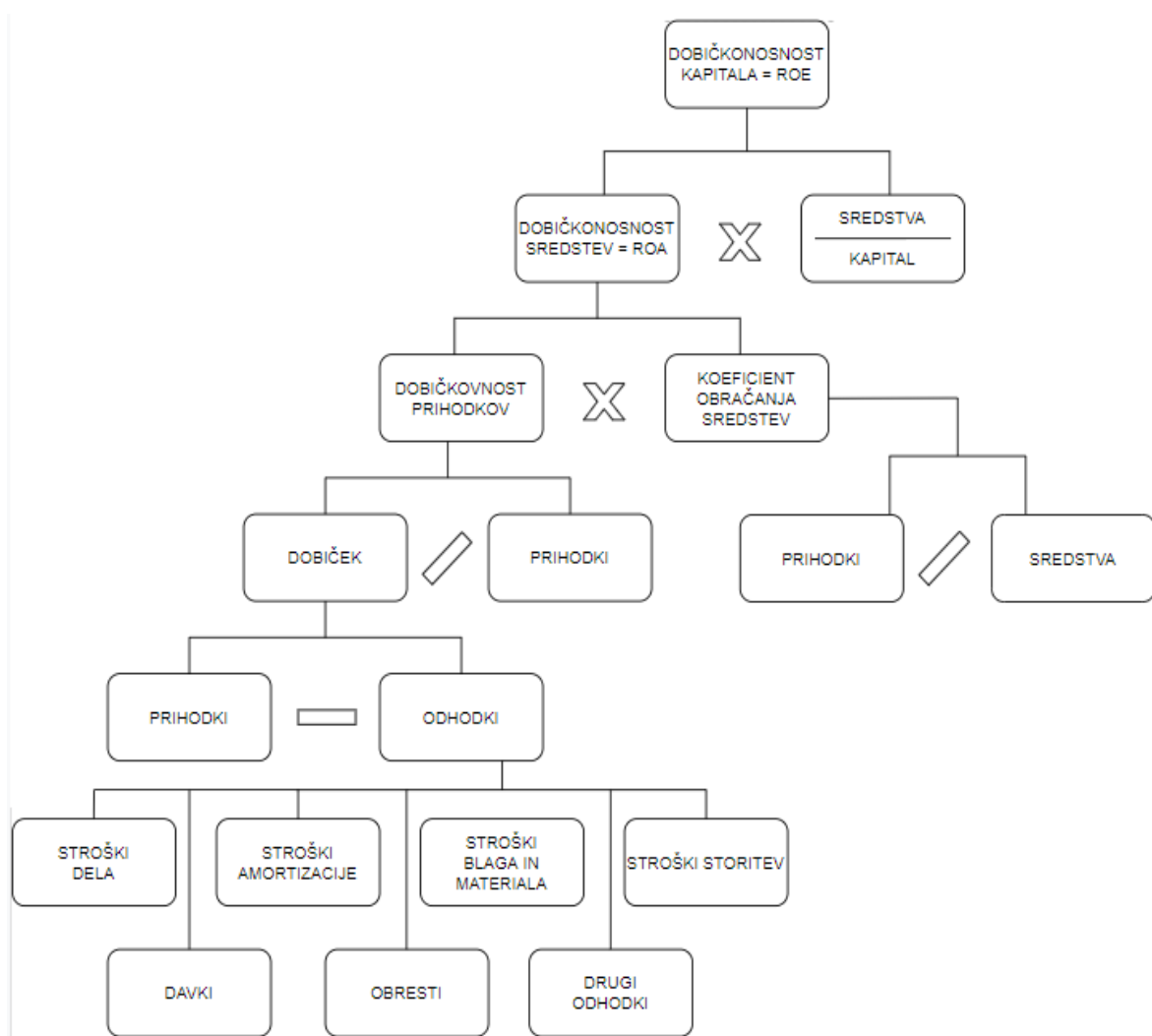
2.2 DuPontova shema in vpliv značilnosti poslovanja na uspešnost

DuPontova analiza združuje bilanco stanja in izkaz poslovnega izida. Zato v grobem poznamo dve verziji, ki pa se razlikujeta glede razdelitve stroškov in v tem, da v sklopu germanske DuPontove analize analiziramo še ekonomičnost in produktivnost. Slednjih dveh v sklopu pričujoče zaključne naloge ne analiziram.

Na sliki 3 je germanska verzija DuPontove analize povzeta po Tekavčič in Megušar (2021). Stroški so razdeljeni po naravnih vrstah na stroške materiala oziroma blaga, stroške dela, stroške storitev, stroške amortizacije ter tudi druge stroške. V angloameriški Dupontovi analizi so stroški razdeljeni po funkcionalnih skupinah, ki so denimo nabavna vrednost

prodanega blaga, proizvodna vrednost prodanega blaga, stroški prodajanja in stroški splošnih dejavnosti.

Slika 3: Germanska shema DuPontove analize

Prيرهjeno po Tekavčič in Megušar (2021).

Na sliki 3 vidimo, da je ROE je produkt ROA in kazalnikoa strukture financiranja, ki je razmerje med sredstvi in kapitalom. Slednjega dobimo tako, da povprečno vrednost sredstev delimo s povprečno vrednostjo kapitala. ROA je produkt dobičkovnosti prihodkov in koeficienta obračanja sredstev. Slednjega izračunamo tako, da prihodke delimo s povprečnim stanjem sredstev. Za izračun dobičkovnosti prihodkov pa delimo dobiček s prihodki. Dobiček je razlika med prihodki in odhodki. Odhodki so seštevek vseh stroškov, davkov in obresti ter drugih odhodkov (Tekavčič & Megušar, 2021)

2.3 Dobičkonosnost kapitala (ROE)

Z dobičkonosnostjo kapitala (ROE) ugotavljamo, koliko dobička je bilo ustvarjenega z eno enoto lastniškega kapitala (Damodaran, 2007). Rezultat izrazimo v odstotkih. Vrednost ROE izračunamo tako, da čisti dobiček obravnavanega obdobja delimo s povprečnim stanjem kapitala v obravnavanem obdobju (Slovenski računovodski standardi, 2016).

Če razmerje ROE pomnožimo vrednostjo sredstev, ROE razpade na dva kazalnika, tj. dobičkonosnost sredstev (ROA) ter kazalnik strukture virov financiranja, ki kaže razmerje med sredstvi in kapitalom.

Vrednost kapitala in sredstev se čez leto spreminja, zato izračunamo njuno povprečje. Izračuna sta tako samo približka dejanskih vrednosti, saj se lahko zgodi, da se stanje sredstev ali kapitala tik pred koncem tekočega leta močno spremeni (dokapitalizacija, odpis vrednosti ...). Povprečno stanje sredstev uporabimo, ker primerjamo stanje in tok.

Vrednost ROE pove kako učinkovito je vložen kapital lastnikov podjetja. Njena uporabna vrednost ROE je v njeni primerjavi z ROE v drugih podjetjih. Pozitivno je, če je vrednost ROE višja od povprečja gospodarske dejavnosti v kateri podjetje posluje. Isto velja za kazalnik ROA, ki ga predstavljam v nadaljevanju. Oba kazalnika se pogosto uporabljata za napovedovanje prihodnjega poslovanja (Damodaran, 2007).

Kot izhaja iz zgornje sheme, se vrednost ROE lahko poveča na več načinov: (1) če se pri vsem ostalem nespremenjenem poveča vrednost ROA, (2) če se povečajo sredstva ob danem kapitalu in vrednosti ROA, (3) če se povečajo tako sredstva kot kapital ampak se kapital poveča manj kot sredstva, vrednost ROA pa ostane enaka, (4) če se povečajo sredstva in se kapital zmanjša, vrednost ROA pa ostane enaka, (5) če se zmanjšajo tako sredstva kot kapital, ampak se kapital zmanjša bolj kot sredstva, vrednost ROA pa ostane enaka.

2.4 Dobičkonosnost sredstev (ROA)

Dobičkonosnost sredstev (ROA) nam pove koliko dobička je bilo ustvarjenega na enoto sredstev. Pove torej kako dobro podjetje uporablja sredstva, ko so mu na voljo (Milbourn & Haight, 2005). Ta sestavljata tako lastniški kot tudi dolžniški kapital. Vrednost ROA izračunamo tako, da čisti dobiček obdobja delimo s povprečnim stanjem sredstev v obravnavanem obdobju (Damodaran, 2007).

Če razmerje ROA pomnožimo z vrednostjo prihodkov, razpade na svoja sestavna dela, ki sta kazalnik dobičkovnosti prihodkov in razmerje med prihodki in sredstvi, ki ju predstavljam po predstavitvi kazalnika strukture financiranja poslovanja.

2.5 Struktura financiranja poslovanja

Razmerje med lastniškim in dolžniškim kapitalom izračunamo tako, da vrednost vseh sredstev delimo z vrednostjo lastniškega kapitala (Slovenski računovodski standardi, 2016). Rezultat je število, ki predstavlja razmerje med dolžniškim in lastniškim kapitalom ter je najmanj ena (če podjetje nima dolžniških sredstev) in v tem primeru je donos na kapital (v nadaljevanju ROE) enak ROA. Podjetja se praviloma deloma financirajo z dolžniškim kapitalom, zato je ta kazalnik skoraj vedno večji od ena.

Višja kot je vrednost kazalnika, bolj je podjetje zadolženo in manjši je delež lastniškega kapitala v vseh sredstvih. To hkrati pomeni, da višji kot je kazalnik, večja je razlika med ROA in ROE.

2.6 Dobičkovnost prihodkov

Dobičkovnost prihodkov pove, koliko je podjetje ustvarilo dobička za vsako enoto ustvarjenih prihodkov. Izračunamo jo tako, da vrednost čistega dobička obdobja delimo z vrednostjo prihodkov istega obdobja. Izrazimo jo v odstotkih kot stopnjo dobičkovnosti prihodkov (Zveza RFR, 2021). Kazalnik dobičkovnosti prihodkov pokaže kako učinkovito je bilo podjetje v konkurenčnem boju.

Dobiček podjetja je razlika med prihodki in odhodki (Slovenski računovodski standardi, 2016). V podjetju je treba najprej ugotoviti, koliko so znašali vsi odhodki. V germanski različici izkaza poslovnega izida in DuPontove analize so odhodki sestavljeni iz stroškov, razdeljenih po naravnih vrstah. Sestavljajo jih tudi drugi odhodki, ki vključujejo rezervacije in druge stroške in obresti. Odhodki zmanjšujejo gospodarske koristi (Slovenski računovodski standardi, 2016) in jih, da izračunamo dobiček, odštejemo od prihodkov.

Prihodki povečujejo gospodarske koristi. Sestavljeni so iz prihodkov iz rednega poslovanja, ki jih podjetje ustvarja z izvajanjem svoje osnovne dejavnosti, finančnih prihodkov (prihodki od deležev v premoženju, finančnih naložb, danih posojil ali pa poslovnih terjatev) in drugih prihodkov, kot so denimo subvencije ali pa poplačilo odpisane terjatve.

Dobiček je razlika med prihodki in odhodki podjetja. Dobiček se poveča, če (1) se prihodki povečajo ob nespremenjenih odhodkih ali (2) se prihodki povečajo bolj kot odhodki ali (3) prihodki ostanejo nespremenjeni, zmanjšajo pa se odhodki ali (4) se prihodki zmanjšajo a se odhodki zmanjšajo še bolj.

Dinamika povečevanja oziroma zmanjševanja dobičkovnosti prihodkov je enaka kot v primeru dobička, pri tem pa je treba upoštevati, da (1) se dobičkovnost prihodkov poveča, če se dobiček poveča in prihodki ostanejo nespremenjeni, ali (2) se dobiček poveča bolj kot se povečajo prihodki ali (3) dobiček ostane nespremenjen, zmanjšajo se prihodki, ali (4) se dobiček zmanjša, a se prihodki zmanjšajo še bolj.

2.7 Koeficient obračanja sredstev

Drugi gradnik ROA je *koeficient obračanja sredstev* ki kaže hitrost obračanja sredstev v nekem obdobju, običajno v enem letu. Koeficient obračanja sredstev izračunamo tako, da vrednost prihodkov delimo s povprečnim stanjem vseh sredstev v obravnavanem letu (Slovenski računovodski standardi, 2016). Kazalnik pove kako učinkovito je podjetje uporabljalo svoja sredstva.

Če imamo dostop do primarnih podatkov, lahko to hitost obračanja sredstev izračunamo z veliko natančnostjo. V primeru, ko imamo dostop samo do sekundarnih podatkov, kot sta bilanca stanja in izkaz poslovnega izida, pa se zadovoljimo s približno oceno. Povprečno vrednost sredstev izračunamo tako, da seštejemo končno stanje vseh sredstev v predhodnem letu in končno stanje vseh sredstev v obravnavanem letu, seštevek pa delimo z dva.

Hitrost obračanja sredstev, nam pokaže kako učinkovito podjetje uporablja svoje premoženje. Višji kot je obrat, bolj učinkovita je izraba sredstev (Fairfield & Lombardi Yohn, 2001). Koeficient obračanja sredstev v slovenskem gospodarstvu je leta 2020 znašal 0,93 in je bil za 9,7 odstotka nižji kot v letu 2019, ko je znašal 1,03 (Bisnode, 2021; lastni izračun). Koeficient obračanja sredstev je v okviru DuPontove analize zelo pomemben, ko ga primerjamo z obrati sredstev v konkurenčnih podjetjih.

Povečanje obrata sredstev je lahko rezultat ali povečanja prihodkov ob nespremenjenih ali zmanjšanih sredstvih, ali zmanjšanja sredstev ob nespremenjenih prihodkih, ali povečanja prihodkov, ki odtehta povečanje sredstev ali zmanjšanja prihodkov, ki ga odtehta zmanjšanje sredstev.

3 POSLOVANJE DEJAVNOSTI IN VPLIV EPIDEMIJE COVID-19

V nadaljevanju predstavljam analizo značilnosti poslovanja slovenskih podjetij na ravni gospodarskih dejavnosti na prvi ravni SKD (v nadaljevanju SKD). Analizo sem omejil na dejavnosti, ki svoje prihodke primarno ustvarjajo na trgu in so kot takšne podvržene vsesplošnim gospodarskim trendom, tj. dejavnosti od A do N. Ker me zanima stanje oziroma spreminjanje gospodarskih kazalnikov in kazalcev po dejavnostih, ki jih definira SKD, bom uporabljal agregirane podatke o poslovanju in stanju sredstev ter obveznosti do virov sredstev iz podatkovne baze GVIN ter jih analiziral s pomočjo DuPontovega obrazca.

V okviru zaključne naloge bom analiziral agregirane sekundarne podatke bilanc stanja in izkazov poslovnega izida na prvi ravni dejavnosti po SKD od 2017 do 2020, ki jih bom pridobil iz podatkovne baze GVIN (Bisnode, 2021). Analiza obsega obdobje od 2018 do 2020, podatke za leto 2017 pa bom uporabil samo za izračun kazalnikov za leto 2018. Vrednosti podatkov v agregiranih bilancah stanja in izkazih poslovnega izida različnih let ne bom prilagodil za inflacijo, saj je obdobje analize razmeroma kratko, inflacija pa je bila

v tem obdobju relativno nizka, tj. blizu ali manj kot dva odstotka letno (ECB, 2021). Od januarja 2018 do decembra 2020 je so cene skupaj narasle za 2,2 odstotka (SURS, 2021a).

3.1 Predstavitev gospodarskih dejavnosti

Gospodarske dejavnosti so na prvi ravni SKD opredeljene na podlagi proizvodnega kriterija in jih je 21 (SURS, 2021d). V nadaljevanju sem v DuPontovo analizo vključil samo prvih 14 dejavnosti, torej od A do N, ki jih predstavljam v tabeli 1. Preostalih dejavnosti v analizo nisem vključil, saj ali prihodkov večinoma ne ustvarjajo na prostem trgu ali pa je njihov prispevek zanemljivo majhen. Izjema med njimi je dejavnost E – Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in saniranje okolja, ki je zelo regulirana. Podjetja v tej dejavnosti so praviloma v lasti občin. V analizo niso vključene dejavnosti, našteje spodaj, v katerih ima zelo velik vpliv država in pa dejavnosti, ki se financirajo predvsem iz javnih sredstev, to so dejavnosti O – dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti, P – izobraževanje, Q – zdravstvo in socialno varstvo, R – kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, S – druge dejavnosti, T – dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo, U – dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles. Iz analize so izključene tudi vse banke in zavarovalnice, saj jih podatkovna baza GVIN izloča iz agregatnih podatkov dejavnosti K – Finančne in zavarovalniške dejavnosti.

V tabeli 1 so predstavljene izbrane značilnosti dejavnosti v slovenskem gospodarstvu leta 2020, ki omogočajo grob vpogled v njihovo strukturo in vpliv, ki ga imajo na celotno slovensko gospodarstvo. V drugem stolpcu je izračunan prispevek prihodkov posamezne dejavnosti k seštevku prihodkov vseh obravnavanih dejavnosti. Vse dejavnosti skupaj so v letu 2020 ustvarile 94,9 milijarde evrov prihodkov (Bisnode, 2021). Kot je razvidno iz tabele 1, so »Predelovalne dejavnosti« ter »Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil« daleč najpomembnejše gospodarske dejavnosti, z 61,6 milijarde evrov prihodkov od prodaje v letu 2020 oziroma 64,9 odstotka vseh prihodkov obravnavanih dejavnosti.

Tretji stolpec predstavlja število gospodarskih družb, katerih poslovni izkazi so bili agegirani v poslovni rezultat celotne dejavnosti. Samostojni podjetniki v analizo niso vključeni, saj jih podatkovna baza GVIN ne vključuje v analizo (Bisnode, 2021). V četrtem stolpcu sem izračunal povprečno višino prihodkov, ki jih je ustvarila gospodarska družba v posamezni dejavnosti, s čimer je podana slika povprečnega obsega poslovanja podjetij v dejavnosti. Kot lahko vidimo, so podjetja v dejavnosti I – gostinstvo glede na prihodke v povprečju daleč najmanjša.

V okviru predstavitve obravnavanih gospodarskih dejavnosti sem izračunal koeficient koncentracije CR₃, ki ga predstavljam v zadnjem stolpcu tabele 1. CR₃ izračunamo kot vsoto tržnih deležev treh, glede na prihodke največjih podjetij v posamezni dejavnosti (Sharmin & Sharman, 2020). Obstajajo tudi druge metode izračunavanja koncentracije, kot je denimo CR₄, kjer seštejemo tržne deleže štirih največjih podjetij ali pa Hirschman-Herfindahlov indeks (v nadaljevanju HHI) (Rhoades, 1993).

Za izračun HHI so potrebni podatki o vseh poslovnih subjektih v obravnavani dejavnosti in je zato zelo zahteven. Izačunamo ga tako, da seštejemo kvadrate tržnih deležev podjetij v odstotkih izražene kot celo število. Slabost CR₃ je dejstvo, da temelji samo na treh podjetjih, je pa zato njegov izračun zelo preprost in za grob pregled dejavnosti povsem zadostuje. Kot lahko vidimo v četrtem stolpcu, je izmed pomembnejših dejavnosti daleč najbolj konsolidirana oskrba z električno energijo, plinom in paro. V majhni državi, kot je Slovenija, je pričakovano, da bo trg obvladovalo nekaj velikih podjetij, saj ima proizvodnja energije enega najvišjih pragov za doseganje ekonomije obsega.

Tabela 1: Značilnosti analiziranih gospodarske dejavnosti leta 2020

Dejavnost	Delež prihodkov dejavnosti	Število subjektov	Povprečni prihodki (v 1000 €)	CR ₃
A – Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	0,44 %	456	909	29 %
B – Rudarstvo	0,31 %	63	4.651	48 %
C – Predelovalne dejavnosti	31,48 %	8369	3.571	14 %
D – Oskrba z električno energijo, plinom in paro	7,27 %	607	11.373	65 %
E – Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	1,40 %	327	4.066	21 %
F – Gradbeništvo	5,42 %	7575	679	7 %
G – Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	33,39 %	15167	2.090	13 %
H – Promet in skladiščenje	6,03 %	3802	1.505	16 %
I – Gostinstvo	1,20 %	3549	321	11 %
J – Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3,88 %	4013	919	29 %
K – Finančne in zavarovalniške dejavnosti (brez bank in zavarovalnic)	1,60 %	1308	1.159	76 %
L – Poslovanje z nepremičninami	1,04 %	3063	322	22 %
M – Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	5,07 %	13668	352	9 %
N – Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	1,49 %	2338	604	17 %
Skupaj	100 %	64305	1.476	

Vir: Bisnode (2021), lastno delo.

3.2 Analiza izbranih kazalnikov poslovanja gospodarskih dejavnosti

V nadaljevanju predstavljam izračunane vrednosti izbranih kazalnikov poslovanja, ki bodo kasneje omogočili izdelavo DuPontove sheme povezanih kazalnikov za analizirane dejavnosti. Zato v tabeli 2 predstavljam vrednosti ROA, ROE, dobičkovnosti prihodkov, koeficienta obračanja sredstev in razmerja med sredstvi in kapitalom v letih 2019 in 2020 za

izbrane dejavnosti na prvi ravni SKD v Sloveniji. Podatki, na podlagi katerih so izdelani kazalniki, so prikazani v prilogi 3.

Leta 2020 je povprečna vrednost ROE podjetij iz analiziranih dejavnosti A do N po standardni klasifikaciji dejavnosti (brez upoštevanja bank in zavarovalnic, ki so del razreda K) znašala 5,35 odstotka. Bila je rezultat ROA v višini 2,67 odstotka in razmerja med sredstvi in kapitalom, ki je znašalo malenkost več kot 2. V tabeli 2 lahko vidimo tudi, da je bila vrednost ROE v 2020 za 40 odstotkov nižja kot v 2019. Znižanje ROA pa je bilo 42-odstotno.

V 2019 je najvišjo ROE ustvarjala dejavnost K – finance in zavarovalništvo. Znašala je 12,73 odstotka. S 3,25 odstotka je bila vrednost ROE leta 2019 najnižja v dejavnosti D – oskrba z električno energijo, plinom in paro. V 2020 so se zadeve spremenile, a le na vrhu. Najvišjo vrednost ROE, ki je znašal 9,08 odstotka, je imela dejavnost C – predelovalne dejavnosti, najnižjo pa z negativnih 7,75 odstotka znova dejavnost D. Različni vrednosti ROA in ROE med dejavnostmi so rezultat njihovih strukturnih razlik in kot takšni nista primerljivi za presojanje uspešnosti v okviru te zaključne naloge. Razlika, ki je pomembna, je medletna sprememba znotraj dejavnosti.

Med dejavnostmi so bila v letih 2019 in 2020 tudi znatna odstopanja razmerij med sredstvi in kapitalom. Z največjim deležem lastnega kapitala posluje dejavnost D – Oskrba z električno energijo, plinom in paro, kjer imajo 61,7 odstotka lastniškega kapitala in 38,5 odstotka dolžniškega kapitala. Zrcalna slika je dejavnost B – Rudarstvo (38,6 odstotka lastniški kapital in 62 odstotkov dolžniški kapital.). Iz tabele 2 je jasno vidno znižanje ROE in ROA, upočasnila pa se je tudi hitrost obračanja sredstev.

Povprečen koeficient obračanja sredstev obravnavanih panog je leta 2019 znašal 1,03 leta 2020 pa je znašal 0,93 in bil za 9,7 odstotka nižji. To je bil rezultat kombinacije povišanja vrednosti sredstev in zmanjšanja prihodkov. Med dejavnostmi obstajajo velike razlike. Tako je imela dejavnost L – poslovanje z nepremičninami v 2020 koeficient obračanja sredstev 0,19. Ne drugi strani razpona je bila dejavnost G – trgovina, ki je svoja sredstva v 2020 obrnila 1,62-krat.

Tabela 2: ROA, ROE, dobičkovnost prihodkov, koeficient obračanja sredstev in razmerje med sredstvi in kapitalom v letih 2019 in 2020 za izbrane dejavnosti na prvi ravni SKD

Dejavnost ¹	ROE		ROA		Dobičkovnost prihodkov		Razmerje med sredstvi in kapitalom		Koeficient obračanja sredstev	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
<i>Leto</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>
A	4,79 %	8,44 %	2,34 %	4,07 %	3,17 %	5,22 %	2,04	2,07	0,74	0,78
B	-0,59 %	9,71 %	-0,23 %	2,95 %	-0,33 %	3,86 %	2,59	3,29	0,69	0,76
C	9,08 %	10,94 %	4,96 %	5,78 %	4,50 %	4,82 %	1,83	1,89	1,1	1,2
D	-7,75 %	3,25 %	-4,77 %	2,04 %	-5,56 %	2,32 %	1,62	1,6	0,86	0,88
E	6,85 %	5,90 %	3,40 %	2,97 %	2,78 %	2,32 %	2,01	1,99	1,22	1,28
F	7,80 %	10,13 %	3,09 %	3,98 %	2,76 %	3,36 %	2,53	2,54	1,12	1,19
G	7,60 %	10,54 %	3,26 %	4,34 %	2,01 %	2,33 %	2,33	2,43	1,62	1,86
H	3,14 %	6,30 %	1,74 %	3,39 %	3,42 %	6,31 %	1,8	1,86	0,51	0,54
I	-7,07 %	5,93 %	-3,04 %	2,72 %	-6,68 %	3,94 %	2,33	2,18	0,45	0,69
J	8,79 %	7,61 %	4,23 %	3,55 %	5,26 %	4,21 %	2,08	2,15	0,8	0,84
K	7,79 %	12,73 %	3,74 %	5,78 %	14,40 %	18,53 %	2,08	2,2	0,26	0,31
L	3,65 %	6,53 %	1,53 %	2,69 %	8,02 %	12,80 %	2,38	2,43	0,19	0,21
M	6,06 %	12,30 %	3,07 %	6,20 %	5,52 %	10,15 %	1,97	1,98	0,56	0,61
N	1,72 %	12,44 %	0,73 %	5,31 %	0,67 %	3,45 %	2,35	2,34	1,1	1,54
Slovenija	5,35 %	9,23 %	2,67 %	4,50 %	2,88 %	4,38 %	2	2,05	0,93	1,03

Vir: Bisnode (2021), lastno delo.

¹ A – kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo, B – rudarstvo, C – predelovalne dejavnosti, D – oskrba z električno energijo, plinom in paro, E oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja, F – gradbeništvo, G – trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil, H – promet in skladiščenje, I – gostinstvo, J – informacijske in komunikacijske dejavnosti, K – finančne in zavarovalniške dejavnosti (brez bank in zavarovalnic), L – poslovanje z nepremičninami, M – strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, N – druge raznovrstne poslovne dejavnosti.

V tabeli 2 so predstavljeni vsi kazalniki ključni za DuPontovo analizo za leto 2019. Na ravni celotnega gospodarstva so vsi kazalniki za leto 2020 manj ugodni kot so bili v letu 2019. Tako se je vrednost ROE znižala za 3,88 odstotne točke oziroma 42 odstotkov, vrednost ROA za 1,83 odstotne točke oziroma 40,6 odstotka, dobičkovnost prihodkov pa za 1,5 odstotne točke oziroma 34,2 odstotka. Razmerje med sredstvi in kapitalom oziroma zadolženost se je zmanjšala za 2,44 odstotka, hitrost obračanja sredstev pa se je zmanjšala za 9,7 odstotka.

4 DUPONTOVA ANALIZA PO GOSPODARSKIH DEJAVNOSTIH

DuPontovo analizo bom uporabil za primerjavo kazalnikov ROA, ROE, razmerja med sredstvi in kapitalom, koeficienta obračanja sredstev, dobičkovnosti prihodkov ter višine prihodkov in odhodkov v letih 2018, 2019 in 2020. Moj namen je ugotoviti v kakšni meri so različne gospodarske dejavnosti čutile krizo in katere značilnosti poslovanja so se po posameznih dejavnostih zaradi krize najbolj poslabšale. Zato v tabelah od 3 do 17 predstavljam odstotne spremembe vrednosti kazalnikov, ki sestavljajo DuPontov sistem medsebojno povezanih kazalnikov, na slikah od 4 do 18 pa DuPontove sheme za vsako analizirano dejavnost v letu 2020. Podatki, na podlagi katerih so bili izračunani kazalniki, so prikazani v prilogi 3.

4.1 Slovenija

Slovensko gospodarstvo je leta 2019 počasi napredovalo. Leta 2020 se mu je zgodil šok in dobičkovnost prihodkov se je znižala za 34,3 odstotka (priloga 5). Prihodki so se namreč znižali za 5,7 odstotka, odhodki pa le za 4,2 odstotka in dobičkovnost prihodkov je s 4,38 odstotka v 2019 zato zdrsnila na 2,88 odstotka v 2020, ROE pa z 9,23 odstotka na 5,35 odstotka. (priloga 4).

4.2 Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo

Dejavnost je v 2020 ustvarila 0,44 odstotka prihodkov med analiziranimi dejavnostmi in je kot takšna druga najmanjša. V dejavnosti se je v letu 2020 pospešilo upadanje ROE, ki je še leta 2018 znašal dobrih 11 odstotkov, v letu 2020 pa le še pet odstotkov. Zniževanje ROE je predvsem posledica nižjega koeficienta obračanja sredstev. Ta je leta 2018 znašal še 0,89, v 2020 pa le še 0,74 (priloga 1). To znižanje je bilo skoraj v celoti posledica zmanjšanja prihodkov. Ti so leta 2018 znašali 477,5 milijona evrov, leta 2020 pa 418,9 milijona evrov, kar je za 12,2 odstotka manj (priloga 3). Tudi odhodki so se v opazovanem obdobju znižali, a le za 9,5 odstotka (Bisnode, 2021).

Tri največja podjetja v dejavnosti so Slovenski državni gozdovi d. o. o., Gozdno gospodarstvo Bled d. o. o. in Kmetijsko gozdarska zadruga Sava z. o. o. Skupaj so ustvarila 29 odstotkov prihodkov panoge in se ukvarjajo predvsem z gozdarstvom.

Kot lahko vidimo spodaj v prilogi 5, je bila ta gospodarska dejavnost v krizi že leta 2019. Recesija, ki je slovensko gospodarstvo zajela leta 2020, je le še povečala hitrost njenega nazadovanja. Upad kazalnikov je zelo podoben upadu kazalnikov celotnega slovenskega gospodarstva. Kazalniki, na podlagi katerih so narejeni izračuni, so v prilogi 1.

4.3 Rudarstvo

Dejavnost je v letu 2020 ustvarila 293 milijonov evrov prihodkov, s čimer je bila najmanjša dejavnost, saj je predstavljala le 0,31 odstotka prihodkov analiziranih dejavnosti. Od treh največjih gospodarskih družb v tej dejavnosti je samo Premogovnik Velenje d. o. o. rudarsko podjetje, ki se res večinoma ukvarja z rudarsko dejavnostjo. Termit d. o. o. in Pomgrad – GM d. o. o. znaten delež svojih prihodkov ustvarita s proizvodnjo oziroma gradbenimi storitvami. Med rudarska podjetja sta uvrščeni, ker imata takšno registrirano osnovno dejavnost.

Iz vrednosti v tabeli 5 bi lahko sklepali, da je v dejavnosti prihajalo do velikanskih sprememb, a so močne oscilacije kazalnikov ROE, ROA in dobičkonost prihodkov le rezultat dejstva, da dejavnost posluje na robu pozitivne dobičkonosti. Čisti poslovni izid iz poslovanja je leta 2020 znašal le en milijon evrov, kar je bilo 66 odstotkov manj kot leta 2019 in 93 odstotkov manj kot leta 2018. Razlog za veliko spremembo dobičkonosti prihodkov je predvsem dejstvo, da se je kapital dejavnosti v 2020 povečal za 32,7 odstotka, s 128,3 na 170,3 milijona evrov (priloga 3).

4.4 Predelovalne dejavnosti

Predelovalne dejavnosti ustvarijo 31,48 odstotka prihodkov analiziranih dejavnosti. S skoraj 30 milijardami evrov prihodkov v 2020 je bila predelava druga najpomembnejša gospodarska dejavnost v Sloveniji. Krka d. d., Revoz d. d. in Gorenje d. o. o. so največji trije igralci v predelovalnih dejavnostih in zadnja dva sta povsem v tuji lasti. Hkrati so to tudi najpomembnejši slovenski izvozniki in zunanja trgovina je najpomembnejši element slovenskega gospodarstva. Podjetja v predelovalni dejavnosti v letu 2019 izboljšala poslovanje (priloga 5), daje pa upočasnitev koeficienta obračanja sredstev v 2019 slutiti, da rast prihodkov ni več dohajala rasti sredstev.

ROE v predelovalnih dejavnosti je bil z 9,08 odstotka v letu 2020 resda za skoraj eno petino nižji kot v 2019 (priloga 4), a vseeno kar 70 odstotkov višji kot na ravni celotnega slovenskega gospodarstva. Kriza zaradi Covid-19 predelovalne dejavnosti je prizadela, a občutno manj od povprečja, saj je bil upad ROE na ravni slovenskega gospodarstva 42-

odstoten, v predelovalnih dejavnostih pa »samo« 17-odstoten. V predelovalnih dejavnostih se je koeficient obračanja sredstev znižal za 8,1 odstotka, kar je bilo podobno kot v celotnem slovenskem gospodarstvu, v katerem je bil upad 9,78-odstoten.

4.5 Oskrba z električno energijo, plinom in paro

Dejavnost oskrbe z električno energijo, plinom in paro je najbolj koncentrirana dejavnost v Sloveniji, saj ima indeks CR₃ kar 65 %. V 2020 je ustvarila 7,27 odstotka prihodkov analiziranih dejavnosti. Največja tri podjetja so Gen-I d. o. o., Holding slovenske elektrarne d. o. o. in Interenergo d. o. o. Prvo in zadnjo se ukvarjata predvsem s trgovanjem z električno energijo, drugo pa predvsem z njeno proizvodnjo.

Poslovni prihodki dejavnosti so bili leta 2020 za 209 milijonov evrov nižji kot leta 2019, a so se poslovni odhodki istočasno znižali za 310 milijonov evrov. To je dejavnost pahnilo globoko v negativne ROE, ROA in dobičkovnost prihodkov, kar lahko vidimo na sliki 8, je bila kombinacija povečanja odpisovanja vrednosti s 322 milijonov evrov v 2019 na 591 milijonov evrov v 2020 in povečanje finančnih odhodkov iz 64 milijonov evrov leta 2019 na 366 milijonov evrov leta 2020 (Bisnode, 2021). Omenjeno pojasni zakaj je v 2020 prišlo do 340-odstotnega znižanja dobičkovnosti prihodkov (priloga 5).

4.6 Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja

Tri največja podjetja so Dinos d. d., Javno podjetje Voka Snaga d. o. o. in Surovina d. o. o. Ta dejavnost je precej drugačna od preostalih obravnavanih dejavnosti, saj imajo podjetja koncesije in si med seboj niso konkurenti, saj ima vsako svoje območje delovanja. Sklepam, da je ta odsotnost tržnih mehanizmov razlog za to, da se je dejavnost skoraj povsem izognila posledicam recesije zaradi covid-19.

Do rahlega poslabšanja prišlo le v kazalniku koeficient obračanja sredstev (priloga 4), in sicer na račun povečanja stanja kratkoročnih terjatev. Te so na koncu 2019 znašale 219 milijonov evrov, na koncu 2020 pa 256 milijonov evrov (Bisnode, 2021).

Dejavnost, čeprav se je izognila krizi, je bila manj uspešna kot predelovalne dejavnosti, saj je ROE nižji za 2,23 odstotne točke (priloga 4).

4.7 Gradbeništvo

Gradbeništvo je gospodarski sektor, ki je bil najbolj prizadet v valu kriz, ki je Slovenijo zajel jeseni 2008 (SURS, 2021e). Največja podjetja v dejavnosti so CGP d. d., Gorenjska gradbena družba d. o. o. in Pomgrad d. d., ki so v 2020 ustvarila sedem odstotkov prihodkov celotne dejavnosti, ki je kot takšna najmanj konsolidirana dejavnost v Sloveniji. Skupaj je dejavnost gradbeništva v 2020 ustvarila 5,42 odstotka prihodkov analiziranih dejavnosti.

Gradbeno dejavnost je kriza zaradi covid-19 prizadela podpovprečno. Negativne spremembe kazalnikov skrivajo sicer pozitivno stanje (priloga 4). Dejavnost ima, z davčnega vidika, ugodno strukturo kapitala, hitreje obrača svoja sredstva in tudi preostali trije kazalci so višji od povprečja, hkrati pa je bil njihov upad v 2020 manj občuten kot v povprečju slovenskega gospodarstva. Gradbeništvo je svoj vrhunec doseglo v letu 2019, saj so nekateri kazalniki že takrat bili negativni (priloga 5).

4.8 Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil

Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil je ena od dveh najpomembnejših gospodarskih dejavnosti v Sloveniji. V 2020 je ustvarila 31,7 milijarde evrov prihodkov in tako za približno 1,7 milijarde evrov preseгла prihodke predelovalnih dejavnosti. Dejavnost ni konsolidirana, saj je indeks CR₃ le 13 odstotkov, tri največja podjetja pa so Petrol d. d., Mercator d. d. in OMW Slovenija d. o. o.

Dejavnost trgovine je bila v težavah že leta 2019, kar nam kaže priloga 5, kjer se vidi, da so bili ključni kazalniki slabši kot leta 2018. To je bil rezultat pretiravanja z naložbami. Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev dejavnosti je leta 2019 poskočila za 1,5 milijarde evrov oziroma 34 odstotkov. Naložbena dejavnost je v 2020 sicer zastala, a so upadli prihodki, in sicer za 7,4 odstotka. Krizi navkljub je trgovska dejavnost v 2020 poslovala bolje od povprečja slovenskega gospodarstva, kar kaže priloga 4, ki razkriva tudi veliko upočasnitev koeficienta obračanja sredstev.

4.9 Promet in skladiščenje

DARS d. d., Pošta Slovenije d. o. o. in Luka Koper d. d. so največja podjetja v dejavnosti in so v 2020 ustvarila 16 odstotkov njenih prihodkov. Kriza zaradi covid-19 je to dejavnost prizadela bolj kot druge, kar kaže tabela 11.

Iz priloge 4 je razvidno, da je bila dobičkovnost prihodkov s 3,42 odstotka v 2020 resda višja od povprečja slovenskega gospodarstva (2,88 odstotka), a sta koeficient obračanja sredstev in razmerje med sredstvi in kapitalom občutno slabša od povprečja slovenskega gospodarstva, kjer znašata 0,93 oziroma 2. Svoje je prispevalo še nadpovprečno zmanjšanje zadolženosti, kar ilustrira znižanje razmerja med sredstvi in kapitalom z 1,86 na 1,8.

4.10 Gostinstvo

Gostinstvo je še ena dejavnost, ki je slabo konsolidirana. Indeks CR₃ znaša le 11 odstotkov in tri največja podjetja so Sava turizem d. d., Terme Krka d. o. o. in Sovita d. o. o. Dejavnost je med manj pomembnimi, saj je v 2020 prispevala samo 1,2 odstotka prihodkov vseh analiziranih dejavnosti.

Gostinsko dejavnost je kriza zaradi covid-19 in z njo povezana prepoved oziroma močna omejitev poslovanja prizadela najbolj. Prihodki v 2020 so bili za 30 odstotkov nižji kot v 2019. Odhodki so se znižali za 21 odstotkov in rezultat celotne dejavnosti je negativen, kot lahko vidimo v prilogi 4. Podjetja niso likvidirala sredstev, saj so bile omejitve poslovanja predstavljene kot začasne. To ima za posledico upočasnitev koeficienta obračanja sredstev s 0,69 na 0,45, kar je 34,7-odstotna upočasnitev.

V prilogi 5 je edini pozitiven kazalnik v letu 2020 sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom, do česar je prišlo zaradi zmanjšanja kapitala. Tudi ta kazalnik je negativen, saj je do zmanjšanja kapitala prišlo zaradi negativnega čistega poslovnega izida dejavnosti. Ta je leta 2020 ustvarila 69 milijonov evrov izgube, kar se ni zgodilo nobeni drugi dejavnosti.

4.11 Informacijske in komunikacijske dejavnosti

Dejavnost informacijskih in komunikacijskih dejavnosti je zmerno konsolidirana, saj so tri največja podjetja; Telekom Slovenije d. d., Telemach d. o. o. in A1 Slovenija d. d. v 2020 ustvarila 29 odstotkov prodaje v dejavnosti. Podjetja v tej dejavnosti so v 2020 ustvarila 3,68 milijarde evrov prihodkov, kar je bilo 3,88 odstotka prihodkov analiziranih dejavnosti.

Kot lahko vidimo v prilogi 4 je dejavnost nadpovprečno uspešna v ustvarjanju prihodkov, s čimer nadoknadi koeficient obračanja sredstev, ki je nižji od povprečja slovenskega gospodarstva. ROA in ROE sta višja od povprečja.

Priloga 5 kaže, da se je dejavnost povsem izognila posledicam krize zaradi covid-19. Ker so naložbe povečevali hitreje kot so jim v 2020 rasli prihodki, se jim je poslabšal koeficient obračanja sredstev, kar pa se jim je zgodilo že v 2019.

4.12 Finančne in zavarovalniške dejavnosti (brez bank in zavarovalnic)

V analizi nisem upošteval bank in zavarovalnic, saj jih podatkovna baza GVIN ne vključuje v agregirane podatke za dejavnost. V odsotnosti teh so največja podjetja v tej dejavnosti Belektron d. o. o., GEN d. o. o. in Moro & Kunst d. o. o.

Finančne in zavarovalniške dejavnosti imajo najvišjo dobičkovnost prihodkov, a hkrati enega najnižjih koeficientov obračanja sredstev. Ni pa dejavnost zato zelo zadolžena, saj ima z 2,08 razmerje med sredstvi in kapitalom le malo nad povprečjem slovenskega gospodarstva. Vseeno je dejavnost v 2020 poslovala bolje od povprečja slovenskega gospodarstva, kar kaže priloga 4. Upad kazalnikov ROA in ROE je skoraj na ravni povprečja slovenskega gospodarstva, kar kaže priloga 5. Zmanjšanje zadolženosti za 5,5 odstotka, ki je bilo največje od vseh dejavnosti, je imelo tudi negativen vpliv na ROE.

4.13 Poslovanje z nepremičninami

Poslovanje z nepremičninami zahteva velika vlaganja in zato ima ta dejavnost najpočasnejši obrat sredstev. Dve od treh največjih podjetij v tej dejavnosti sta v javni lasti. To sta SŽ Infrastruktura d. o. o. in Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice d. o. o. Tretji je CBRE GWS d. o. o.

V prilogi 4 je vidno, da je bil v 2020 ROE te dejavnosti nižji od povprečja slovenskega gospodarstva, v prilogi 5 pa, da je bilo poslabšanje poslovanja občutnejše od povprečja. ROE je leta 2019 znašal 6,53 odstotka. Razlog za upad kazalca dobičkovnost prihodkov v 2020 je bilo predvsem 5,1-odstotno povečanje odhodkov, medtem ko so se prihodki znižali za 0,7 odstotka. Znižanje koeficienta obračanja sredstev za 0,02 točke se morda zdi malo, a je to skoraj deset odstotkov, kar je tudi prispevalo k poslabšanju kazalnikov ROA in ROE.

4.14 Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti

Največja tri podjetja, ki so Kolektor Koling d. o. o., Httpool d. o. o. in Riko d. o. o. so v 2020 ustvarila devet odstotkov prodaje celotne dejavnosti. Dejavnost je prispevala pet odstotkov prihodkov analiziranih dejavnosti.

Kljub krizi je bila vrednost ROE s 6,06 odstotka višja od povprečja slovenskega gospodarstva. Bila pa je za 50 odstotkov nižja kot v 2019 (priloga 4). Poslabšala se je dobičkovnost prihodkov, saj so se prihodki dejavnosti zmanjšali s 4,82 na 4,81 milijarde evrov, odhodki pa so narasli s 4,4 na 4,54 milijarde evrov. Sto milijonov evrov povečanja odhodkov je bilo povečanje stroškov dela.

Prihodki dejavnosti so v letu 2020 upadli za 2,3 odstotka, medtem ko so se odhodki povečali za tri odstotke. Rezultat je bil 50-odstoten padec ROE in ROA, ki je bil skoraj v celoti posledica upada dobičkovnosti prihodkov, kar lahko vidimo v prilogi 5.

4.15 Druge raznovrstne poslovne dejavnosti

Druge raznovrstne poslovne dejavnosti, katerih največji predstavniki so DUTB d. d., Kariera d. o. o. in Salomon d. o. o., je kriza zaradi covid-19 zelo prizadela. Dejavnost je imela pred izbruhom krize kazalnike boljše od povprečja slovenskega gospodarstva. Vrednost ROE dejavnosti v 2019 je znašala 12,44 odstotka, kar je bilo visoko nad povprečjem slovenskega gospodarstva (priloga 4).

V težavah je bila dejavnost že v letu 2019, v 2020 pa je dobiček skoraj povsem izginil, kar kaže tabela 17. Dobičkovnost prihodkov, ki so se znižali za 80 odstotkov, je bila glavna težava. Dejavnost sredstva sicer obrača hitreje od povprečja slovenskega gospodarstva, kar vidimo na Sliki 18. Skoraj 29-odstoten upad tega kazalnika (priloga 5) je posledica prej omenjenega znižanja prihodkov.

SKLEP

Moj namen je bil ugotoviti, koliko je recesija zaradi epidemije covid-19 vplivala na različne dele slovenskega gospodarstva. Z uporabo DuPontovega pristopa sem izvedel analizo poslovanja gospodarskih dejavnosti po SKD. Analiza omogoča tudi uporabo agregatnih podatkov in s tem obravnavo celotnih gospodarskih dejavnosti.

Ugotovil sem, da sta se v letu 2020 težavam v poslovanju zaradi posledic epidemije covid-19 izognili dejavnosti oskrbe z vodo in informacijsko-komunikacijske tehnologije, medtem ko sta bili predelovalne dejavnosti in trgovina, ki skupaj predstavljata več kot 60 odstotkov prihodkov analiziranih dejavnosti, prizadeti manj od povprečja. Spremembe vrednosti ROE so se gibale od zmanjšanja za 338 oziroma 219 odstotkov v dejavnosti oskrbe z energijo ter gostinstvu do povečanja za 15,5 oziroma 16,1 odstotka v dejavnostih informacijsko-komunikacijske tehnologije oziroma oskrbe z vodo. Vrednost ROA oskrbe z energijo se je znižal za 334 odstotkov, gostinstva pa za 211 odstotkov. Najvišjo vrednost ROA je dosegla dejavnost informacijsko-komunikacijske tehnologije (19,3 odstotka), čemur sledi dejavnost oskrbe z vodo (14,7 odstotka). Zgoraj omenjena upada ROA in ROE sta bila skoraj v celoti posledici spremembe dobičkovnosti prihodkov. V dejavnosti oskrbe z električno energijo je bil upad tega kazalnika 340-odstoten, v gostinstvu pa 270-odstoten. Na drugi strani sta bili dejavnosti informacijsko-komunikacijske tehnologije in oskrbe z vodo, v katerih je bila dobičkovnost prihodkov v 2020 za 24,9 oziroma 20 odstotkov višja kot v 2019.

Razmerje med sredstvi in kapitalom je ugodnejše postalo v samo treh dejavnostih in o tega v obeh, ki sta bili v največjih težavah. Razlog za 1,6-odstotno izboljšanje tega kazalnika v oskrbi z energijo so bili odpisi premoženja, v gostinstvu pa je 6,8-odstotno izboljšanje povzročila izguba iz poslovanja. Oboje je zmanjšalo lastniški kapital bolj kot dolžniški kapital. Zadolženost so najbolj zmanjšali v dejavnosti rudarstva (za 21,4 odstotka), in finančnih dejavnostih (za 5,5-odstotka).

Poslabšanje koeficienta obračanja sredstev je bilo skupno vsem dejavnostim. Koeficient je padel od 2,37 odstotka v dejavnosti oskrbe z vodo do kar 34,2 odstotka v dejavnosti gostinstvo. Zaradi krize sklepam, da je omenjena sprememba predvsem posledica upadanja prihodkov in ne toliko naložb, ki niso prinesle načrtovanih prihodkov. Zaradi omejitve obsega sem se moral omejiti na delno analizo in nisem analiziral spreminjanja prihodkov in odhodkov ampak le njun končni rezultat – dobičkovnost prihodkov.

Lahko pa pričujoča zaključna naloga služi kot izhodišče za nadaljnje raziskovanje, saj osvetljuje dejstvo, da je bila močno prizadeta dejavnost prometa in skladiščenja, ker bi laični opazovalec pričakoval celo izboljšanje, saj so se oskrbne verige trgale in bi podjetja to lahko izkoristila za povišanje cen. Zanimivo je tudi to, da so predelovalne dejavnosti vse težave z oskrbnimi verigami prestale s »samo« 17-odstotnim upadom ROE.

LITERATURA IN VIRI

1. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – AJPES. (2021). *Podaljšanje roka za predložitev letnih poročil*. Pridobljeno 8. julija 2021 iz https://www.ajpes.si/novica/Podaljsanje_roka_za_predlozitev_letnih_porocil?id=479
2. Bisnode. (2021). *Konkurenčna analiza*. GVIN. Pridobljeno 2. julija 2021 iz <https://www-gvin-com.nukweb.nuk.uni-lj.si/GvinFipo/Pages/Company.aspx?Mode=GvinSI&App=GvinFipo2012SI&CompanyId=40743&CompanyDetailType=MarketAnalysis&Lang=sl-SI&CompanyDetailSubType=BalanceSheet>
3. Bondt, G. & Vermeulen, P. (2020). Business cycle duration dependence and foreign recessions. *Scottish Journal of Political Economy*, 68(1), 1-19.
4. Chandler, A. (1977). *The Visible Hand: The Managerial Revolution in American Business*. Cambridge, Massachusetts; London, England: Harvard University Press. doi:10.2307/j.ctvjghwrj
5. Coimbra, E. A. (2013). *Kaizen in logistics and supply chains*. New York, NY: McGraw-Hill Education.
6. Damodaran, A. (2007). Return on capital (ROC), return on invested capital (ROIC) and return on equity (ROE): Measurement and implications. *Return on Invested Capital (ROIC) and Return on Equity (ROE): Measurement and Implications (July 2007)*.
7. Doorasamy, M. (2016). Using DuPont analysis to assess the financial performance of the top 3 JSE listed companies in the food industry. *Investment Management and Financial Innovations*, 13(2), 29-44.
8. Evans, F. C. & Bishop, D. M. (2002). Use and misuse of DuPont analysis in business valuation. *Business Valuation Review*, 21(1), 4-9.
9. Eurostat. (2021). *GDP and main components (output, expenditure and income), Gross domestic product at market prices chain linked volumes, percentage change compared to same period in previous year*. Pridobljeno 2. julija 2021 iz <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>
10. Evropska centralna banka. (2021). The definition of price stability. Pridobljeno 16. julija 2021 iz <https://www.ecb.europa.eu/mopo/strategy/pricestab/html/index.en.html>
11. Fairfield, P. M. & Yohn, T. L. (2001). Using asset turnover and profit margin to forecast changes in profitability. *Review of Accounting Studies*, 6(4), 371-385.
12. Flesher, D. L., Previts, G. J. (2013). Donaldson Brown (1885–1965): The power of an individual and his ideas over time. *Accounting Historians Journal*, 40(1), 79–101. <https://doi.org/10.2308/0148-4184.40.1.79>
13. He, P., Niu, H., Sun, Z. & Li, T. (2020). Accounting index of COVID-19 impact on Chinese industries: A case study using big data portrait analysis. *Emerging Markets Finance and Trade*, 56(10), 2332-2349.
14. Kwak, Y. H. & Anbari, F. T. (2006). Benefits, obstacles, and future of six sigma approach. *Technovation*, 26(5-6), 708-715.

15. Pravno informacijski sistem Republike Slovenije. (2021). *Prikaz veljavnih predpisov, sprejetih za preprečevnje širjenja bolezni covid-19*. Pridobljeno 24. avgusta 2021 iz <http://www.pisrs.si/Pis.web/aktualno>
16. Mahamuni, P. N. & Jumle, A. G. (2018). Analytical Study of Profitability Performance of Mahindra and Mahindra Ltd.: Using DuPont Model. *A Journal of research articles in management science and allied areas (refereed)*, 11(2), 26-32.
17. Milbourn, G., Haight, T. (2005). Providing students with an overview of financial statements using the Dupont analysis approach. *Journal of American Academy of Business*, 6(1), 46-50.
18. Mooney, J. P. (2021). *COVID-19 and The Effects on World's Most Admired Companies*. Pridobljeno 16. avgusta 2021 iz <https://scholars.unh.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1575&context=honors>
19. Nagelj, G. (2016). *Dileme vrednotenja zasebnega podjetja z uporabo metode diskontiranega denarnega toka* (doktorska disertacija) Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.
20. National Research Council. (1998). *Assessing the Value of Research in the Chemical Sciences*. Washington DC: National Academies Press (US).
21. Poljak, Š. (2010). *Analiza prodaje in uspešnosti poslovanja podjetja Peko d. d.* (diplomsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
22. Reserve Bank of Australia. (2021). *Recession*. Pridobljeno 14. avgusta 2021 iz <https://www.rba.gov.au/education/resources/explainers/recession.html>
23. Rhoades, S. A. (1993). The Herfindahl-Hirschman index. *Federal Reserve Bulletin.*, 79, 188.
24. Rinaldo, N. E. & Endri, E. (2020). Analysis of financial performance of plantation subsector companies listed on the Indonesia Stock Exchange for the 2014-2019 Period. *International Journal of Innovative Science and Research Technology*, 5(4), 530-537.
25. Rožič, L. (2017). *Analiza poslovanja skupine Krka v obdobju 2014 – 2015* (diplomsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
26. Sheela, S. C. & Karthikeyan, K. (2012). Financial performance of pharmaceutical industry in India using dupont analysis. *European Journal of Business and Management*, 4(14), 84-91.
27. Sharmin, S. & Arman, M. (2020) *Measuring Market Concentration using Indices: An Empirical Analysis on Listed Financial Companies of Bangladesh*. Pridobljeno 23. avgusta 2021 iz https://www.researchgate.net/profile/Mohammad-Arman/publication/338401662_Measuring_Market_Concentration_using_Indices_An_Empirical_Analysis_on_Listed_Financial_Companies_of_Bangladesh/links/5e12a78da6fdcc283759a697/Measuring-Market-Concentration-using-Indices-An-Empirical-Analysis-on-Listed-Financial-Companies-of-Bangladesh.pdf.
28. Slovenski računovodski standardi (2016). *Uradni list RS*, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18)
29. Soliman, M. T. (2004). *Using industry-adjusted DuPont analysis to predict future profitability*. Pridobljeno 22. avgusta 2021 iz <https://ssrn.com/abstract=456700>

30. Soliman, M. T. (2008). The use of DuPont analysis by market participants. *The accounting review*, 83(3), 823-853.
31. Statistični urad Republike Slovenije. (2021a). *Inflacija*. Pridobljeno 7. julija 2021 iz <https://www.stat.si/inflacija>
32. Statistični urad Republike Slovenije. (2021b). *Bruto domači proizvod, Slovenija, letno*. Pridobljeno 15. julija 2021 iz <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/0301910S.px>
33. Statistični urad Republike Slovenije. (2021c). *Izvoz in uvoz po državah, Slovenija, mesečno*. Pridobljeno 15. julija 2021 iz <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/2490003S.px>
34. Statistični urad Republike Slovenije. (2021d). *Standardna klasifikacija dejavnosti 2008, V2*. Pridobljeno 2. julija 2021 iz <https://www.stat.si/Klasje/Klasje/Tabela/5531>
35. Statistični urad Republike Slovenije. (2021e). *Poslovne tendence v gradbeništvu po dejavnostih (SKD 2008), originalni podatki, Slovenija, mesečno*. Pridobljeno 22. julija 2021 iz <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/Data/1912004S.px/table/tableViewLayout2/>
36. Sundar, R., Balaji, A. N. & Kumar, R. S. (2014). A review on lean manufacturing implementation techniques. *Procedia Engineering*, 97, 1875-1885.
37. Tekavčič, M. & Megušar, A., (2021). *Analiziranje uspešnosti poslovanja s pomočjo sistema med seboj povezanih kazalnikov*. Delavnica DuPont. Ljubljana: Ekonomska fakulteta
38. Urad za makroekonomske analize in razvoj. (2011). *Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2011*. Pridobljeno 1. julija 2021 iz https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/jesen/2011/jngg_2011_1.pdf
39. Urad za makroekonomske analize in razvoj. (2019a). *Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2019*. Pridobljeno 1. julija 2021 iz https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/pomlad/pomladanska_2019/pPN_2019.pdf
40. Urad za makroekonomske analize in razvoj. (2019b). *Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2019*. Pridobljeno 1. julija 2021 iz https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/jesen/2019/JN2019_strnjena_pop.pdf
41. Urad za makroekonomske analize in razvoj. (2021). *Kriza in insolventnost poslovnih subjektov v Sloveniji*. Pridobljeno 8. julija 2021 iz https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/kratke_analize/2021_3_Kriza_in_insolventnost_poslovnih_subjektov_v_Sloveniji/Kriza_in_insolventnost_poslovnih_subjektov_01.pdf
42. Vlada Republike Slovenije. (brez datuma). *Ukrepi za zajezitev širjenja okužb*. Pridobljeno 1. julija 2021 iz <https://www.gov.si teme/koronavirus-sars-cov-2/ukrepi-za-zajezitev-sirjenja-okuzb/>

43. Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije. (2021). *Stopnja dobičkovnosti poslovnih prihodkov* Pridobljeno 25. avgusta 2021 iz <https://www.zvezarfr.si/pripomocki/slovar?pojem=stopnja%20dobi%C4%8Dkovnosti%20poslovnih%20prihodkov>

PRILOGE

Priloga 1: Izbrani kazalci in kazalniki po dejavnostih

A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	2,34%	4,07%	5,38%
Dobičkonosnost kapitala	4,79%	8,44%	11,19%
Dobičkonosnost prodaje	4,96%	6,95%	7,57%
Celotna ekonomičnost	4,42%	6,86%	7,78%
Poslovna ekonomičnost	5,42%	6,49%	5,60%
Produktivnost dela	144.853 €	149.017 €	166.770 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	0,74	0,78	0,89
Koeficient obračanja obratnih sredstev	1,84	1,87	2,05
Delež kapitala v sredstvih	48,93%	48,21%	48,11%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	17,67%	16,45%	14,36%
EBIT na zaposlenega	6.436	9.381	11.325

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

B - Rudarstvo

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	-0,23%	2,95%	1,46%
Dobičkonosnost kapitala	-0,59%	9,71%	4,56%
Dobičkonosnost prodaje	0,64%	1,73%	4,15%
Celotna ekonomičnost	0,27%	2,08%	2,54%
Poslovna ekonomičnost	0,37%	1,02%	3,86%
Produktivnost dela	141.134 €	141.339 €	143.208 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	0,69	0,76	0,76
Koeficient obračanja obratnih sredstev	2,70	2,95	2,77
Delež kapitala v sredstvih	38,65%	30,38%	32,04%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	28,70%	28,19%	26,40%
EBIT na zaposlenega	854	2.306	5.744

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

C – Predelovalne dejavnosti

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	4,96%	5,78%	5,61%
Dobičkonosnost kapitala	9,08%	10,94%	10,67%
Dobičkonosnost prodaje	5,79%	5,72%	5,55%
Celotna ekonomičnost	5,66%	5,93%	5,49%
Poslovna ekonomičnost	6,00%	5,70%	5,02%
Produktivnost dela	164.312 €	167.661 €	168.024 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	1,10	1,20	1,23
Koeficient obračanja obratnih sredstev	2,34	2,57	2,63
Delež kapitala v sredstvih	54,66%	52,85%	52,63%

Stroški dela kot delež vseh prihodkov	18,61%	17,41%	16,62%
EBIT na zaposlenega	9.222	9.342	9.066

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

D – Oskrba z električno energijo, plinom in paro

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	-4,77%	2,04%	1,02%
Dobičkonosnost kapitala	-7,75%	3,25%	1,63%
Dobičkonosnost prodaje	-0,07%	3,15%	2,48%
Celotna ekonomičnost	-4,80%	2,80%	1,57%
Poslovna ekonomičnost	-0,04%	3,16%	2,49%
Produktivnost dela	934.507 €	989.576 €	948.421 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	0,86	0,88	0,86
Koeficient obračanja obratnih sredstev	5,30	5,38	5,01
Delež kapitala v sredstvih	61,55%	62,54%	62,22%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	4,91%	4,49%	4,53%
EBIT na zaposlenega	-612	30.367	22.850

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

E – Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	3,40%	2,97%	2,54%
Dobičkonosnost kapitala	6,85%	5,90%	4,94%
Dobičkonosnost prodaje	3,23%	2,81%	2,39%
Celotna ekonomičnost	3,43%	2,75%	2,39%
Poslovna ekonomičnost	3,06%	2,85%	2,36%
Produktivnost dela	143.855 €	143.804 €	154.241 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	1,22	1,28	1,30
Koeficient obračanja obratnih sredstev	3,04	3,30	3,25
Delež kapitala v sredstvih	49,68%	50,30%	51,43%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	20,94%	19,61%	17,68%
EBIT na zaposlenega	4.447	3.909	3.586

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

F – Gradbeništvo

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	3,09%	3,98%	3,93%
Dobičkonosnost kapitala	7,80%	10,13%	10,32%
Dobičkonosnost prodaje	3,88%	4,51%	4,48%
Celotna ekonomičnost	3,77%	4,28%	4,17%
Poslovna ekonomičnost	2,68%	4,07%	4,07%
Produktivnost dela	113.854 €	114.844 €	121.628 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	1,12	1,19	1,22

Koeficient obračanja obratnih sredstev	1,97	2,09	2,15
Delež kapitala v sredstvih	39,58%	39,31%	38,10%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	21,69%	20,37%	18,56%
EBIT na zaposlenega	4.220	5.046	5.305

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

G – Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	3,26%	4,34%	5,14%
Dobičkonosnost kapitala	7,60%	10,54%	11,83%
Dobičkonosnost prodaje	3,09%	3,14%	3,26%
Celotna ekonomičnost	2,69%	3,00%	3,34%
Poslovna ekonomičnost	3,14%	3,19%	3,36%
Produktivnost dela	358.939 €	390.271 €	390.083 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	1,62	1,86	1,95
Koeficient obračanja obratnih sredstev	3,00	3,34	3,37
Delež kapitala v sredstvih	42,89%	41,12%	43,41%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	7,92%	7,09%	6,76%
EBIT na zaposlenega	10.875	12.066	12.546

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

H – promet in skladiščenje

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	1,74%	3,39%	3,71%
Dobičkonosnost kapitala	3,14%	6,30%	7,09%
Dobičkonosnost prodaje	5,34%	8,59%	10,05%
Celotna ekonomičnost	4,31%	7,96%	8,90%
Poslovna ekonomičnost	5,28%	8,91%	10,60%
Produktivnost dela	138.776 €	147.489 €	150.379 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	0,51	0,54	0,53
Koeficient obračanja obratnih sredstev	2,21	2,38	2,45
Delež kapitala v sredstvih	55,51%	53,81%	52,30%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	19,24%	17,78%	16,99%
EBIT na zaposlenega	6.922	11.991	14.322

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

I - Gostinstvo

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	-3,04%	2,72%	1,96%
Dobičkonosnost kapitala	-7,07%	5,93%	4,38%
Dobičkonosnost prodaje	-6,55%	5,51%	4,57%
Celotna ekonomičnost	-6,12%	5,15%	3,78%
Poslovna ekonomičnost	-5,45%	5,75%	4,71%

Produktivnost dela	56.589 €	74.409 €	73.143 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	0,45	0,69	0,68
Koeficient obračanja obratnih sredstev	2,64	3,72	3,72
Delež kapitala v sredstvih	42,94%	45,84%	44,76%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	37,06%	28,90%	28,44%
EBIT na zaposlenega	-3.217	3.990	3.265

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

J – Informacijske in komunikacijske dejavnosti

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	4,23%	3,55%	5,36%
Dobičkonosnost kapitala	8,79%	7,61%	10,80%
Dobičkonosnost prodaje	7,53%	6,37%	6,01%
Celotna ekonomičnost	6,85%	5,35%	7,35%
Poslovna ekonomičnost	7,73%	6,64%	6,18%
Produktivnost dela	169.904 €	177.184 €	189.177 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	0,80	0,84	0,89
Koeficient obračanja obratnih sredstev	2,29	2,43	2,50
Delež kapitala v sredstvih	48,15%	46,61%	49,63%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	23,65%	22,16%	19,59%
EBIT na zaposlenega	12.200	10.908	10.682

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

K – Finančne in zavarovalniške dejavnosti (brez bank in zavarovalnic)

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	3,74%	5,78%	4,15%
Dobičkonosnost kapitala	7,79%	12,73%	9,49%
Dobičkonosnost prodaje	2,24%	-0,01%	3,84%
Celotna ekonomičnost	19,45%	25,49%	22,65%
Poslovna ekonomičnost	2,23%	-0,18%	3,91%
Produktivnost dela	729.863 €	843.302 €	569.752 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	0,26	0,31	0,26
Koeficient obračanja obratnih sredstev	0,67	0,78	0,66
Delež kapitala v sredstvih	48,02%	45,37%	43,74%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	5,21%	4,44%	6,18%
EBIT na zaposlenega	12.527	-45	16.124

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

L – Poslovanje z nepremičninami

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	1,53%	2,69%	3,10%
Dobičkonosnost kapitala	3,65%	6,53%	7,62%
Dobičkonosnost prodaje	15,37%	17,81%	16,50%

Celotna ekonomičnost	11,46%	17,97%	19,42%
Poslovna ekonomičnost	16,99%	17,15%	15,30%
Produktivnost dela	185.432 €	186.948 €	173.642 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	0,19	0,21	0,22
Koeficient obračanja obratnih sredstev	0,80	0,89	0,96
Delež kapitala v sredstvih	41,96%	41,12%	40,64%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	17,46%	16,82%	16,81%
EBIT na zaposlenega	24.982	27.181	23.130

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

M – Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	3,07%	6,20%	5,23%
Dobičkonosnost kapitala	6,06%	12,30%	10,48%
Dobičkonosnost prodaje	5,70%	9,63%	7,05%
Celotna ekonomičnost	7,48%	13,40%	11,44%
Poslovna ekonomičnost	5,89%	9,57%	7,57%
Produktivnost dela	147.283 €	156.219 €	145.242 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	0,56	0,61	0,58
Koeficient obračanja obratnih sredstev	1,42	1,50	1,38
Delež kapitala v sredstvih	50,70%	50,44%	49,95%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	22,84%	20,61%	21,14%
EBIT na zaposlenega	7.780	13.343	9.334

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

N – Druge raznovrstne poslovne dejavnosti

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	0,73%	5,31%	5,49%
Dobičkonosnost kapitala	1,72%	12,44%	12,81%
Dobičkonosnost prodaje	1,63%	4,04%	4,10%
Celotna ekonomičnost	1,35%	4,31%	4,28%
Poslovna ekonomičnost	1,47%	4,01%	4,09%
Produktivnost dela	48.934 €	60.247 €	55.318 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	1,10	1,54	1,60
Koeficient obračanja obratnih sredstev	2,42	3,39	3,44
Delež kapitala v sredstvih	42,59%	42,70%	42,86%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	47,19%	36,16%	37,22%
EBIT na zaposlenega	732	2.337	2.184

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Priloga 2: Izbrani kazalci in kazalniki za dejavnosti A do N skupaj

Leto	2020	2019	2018
Dobičkonosnost sredstev	2,67%	4,50%	4,42%
Dobičkonosnost kapitala	5,35%	9,23%	9,02%
Dobičkonosnost prodaje	4,18%	4,91%	4,84%
Celotna ekonomičnost	3,83%	5,44%	5,22%
Poslovna ekonomičnost	4,17%	4,90%	4,71%
Produktivnost dela	191.332 €	201.384 €	200.662 €
Koeficient obračanja vseh sredstev	0,93	1,03	1,05
Koeficient obračanja obratnih sredstev	2,34	2,58	2,61
Delež kapitala v sredstvih	49,88%	48,78%	49,03%
Stroški dela kot delež vseh prihodkov	15,36%	14,02%	13,47%
EBIT na zaposlenega	7.663	9.538	9.367

Vir: Bisnode (2021), lastno delo.

Priloga 3: Podatki za izračun kazalnikov po dejavnostih od A do N za leta od 2017 do 2020 (v milijonih evrov)

Leto	2020	2019	2018	2017
A kmetijstvo in gozdarstvo				
Sredstva	577,53	556,56	548,99	529,22
Kapital	282,58	268,34	264,10	245,36
Celotni prihodki	418,86	431,00	477,56	421,83
Čisti poslovni izid obračun. obd.	13,28	22,48	29,02	10,35
Leto	2020	2019	2018	2017
B rudarstvo				
Sredstva	440,67	422,40	409,04	417,29
Kapital	170,31	128,32	131,04	131,50
Celotni prihodki	296,22	317,89	312,63	311,45
Čisti poslovni izid obračun. obd.	-0,98	12,27	6,03	11,43
Leto	2020	2019	2018	2017
C predelovalne dejavnosti				
Sredstva	27.703,76	26.974,73	25.770,05	24.533,52
Kapital	15.141,67	14.255,78	13.562,37	12.837,81
Celotni prihodki	30.127,01	31.622,12	30.924,75	28.880,47
Čisti poslovni izid obračun. obd.	1.356,58	1.525,33	1.411,81	1.471,55
Leto	2020	2019	2018	2017
D oskrba z električno energijo, plinom in paro				
Sredstva	7.962,79	8.182,72	8.103,96	7.957,98
Kapital	4.901,08	5.117,51	5.042,23	4.940,32
Celotni prihodki	6.925,72	7.155,69	6.868,93	7.184,45
Čisti poslovni izid obračun. obd.	-384,93	165,76	81,68	105,92
Leto	2020	2019	2018	2017
E oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja				
Sredstva	1.128,00	1.065,58	1.006,99	1.041,76
Kapital	560,44	536,04	517,89	522,48
Celotni prihodki	1.342,52	1.327,08	1.329,87	1.281,69
Čisti poslovni izid obračun. obd.	37,34	30,76	26,01	29,31
Leto	2020	2019	2018	2017
F gradbeništvo				
Sredstva	4.960,61	4.424,95	4.121,73	3.884,66
Kapital	1.963,53	1.739,40	1.570,30	1.302,61
Celotni prihodki	5.246,41	5.068,32	4.867,56	3.907,17
Čisti poslovni izid obračun. obd.	144,82	170,25	157,47	92,26

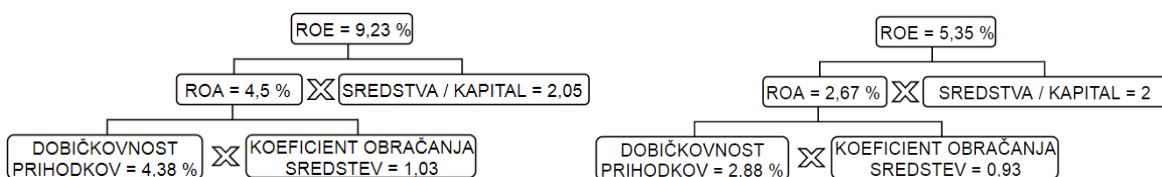
Leto	2020	2019	2018	2017
G trgovina				
Sredstva	19.920,36	19.461,57	17.463,77	16.663,49
Kapital	8.544,55	8.002,95	7.581,62	7.034,14
Celotni prihodki	31.883,84	34.425,13	33.357,19	31.017,47
Čisti poslovni izid obračun. obd.	641,93	800,39	876,50	570,07
Leto	2020	2019	2018	2017
H promet in skladiščenje				
Sredstva	11.284,35	11.301,29	11.208,16	10.818,08
Kapital	6.264,20	6.081,42	5.861,32	5.489,90
Celotni prihodki	5.763,07	6.047,83	5.816,17	5.324,29
Čisti poslovni izid obračun. obd.	197,05	381,47	408,50	384,66
Leto	2020	2019	2018	2017
I gostinstvo				
Sredstva	2.573,58	2.522,10	2.234,68	2.177,46
Kapital	1.105,12	1.156,22	1.000,33	954,88
Celotni prihodki	1.158,20	1.643,17	1.504,54	1.392,81
Čisti poslovni izid obračun. obd.	-77,38	64,71	43,30	44,30
Leto	2020	2019	2018	2017
J informacijske in komunikacijske dejavnosti				
Sredstva	4.746,75	4.537,24	4.249,44	4.189,95
Kapital	2.285,48	2.114,92	2.109,06	2.019,40
Celotni prihodki	3.735,18	3.699,45	3.753,65	3.461,38
Čisti poslovni izid obračun. obd.	196,50	155,87	226,16	132,38
Leto	2020	2019	2018	2017
K finančne in zavarovalniške dejavnosti (brez bank in zavarovalnic)				
Sredstva	7.505,41	7.377,46	6.903,61	6.504,37
Kapital	3.603,88	3.346,88	3.019,33	2.721,82
Celotni prihodki	1.932,60	2.225,36	1.717,17	1.227,46
Čisti poslovni izid obračun. obd.	278,27	412,44	278,39	219,60
Leto	2020	2019	2018	2017
L poslovanje z nepremičninami				
Sredstva	5.537,10	5.195,72	4.630,12	4.202,41
Kapital	2.323,17	2.136,71	1.881,51	1.670,11
Celotni prihodki	1.023,94	1.030,91	981,12	900,03
Čisti poslovni izid obračun. obd.	82,07	131,93	136,69	115,18
Leto	2020	2019	2018	2017
M strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti				

Sredstva	9.213,26	8.821,26	7.980,51	7.514,37
Kapital	4.671,48	4.449,32	3.986,43	3.722,92
Celotni prihodki	5.015,75	5.135,32	4.521,41	4.629,52
Čisti poslovni izid obračun. obd.	277,00	521,00	405,51	313,86
Leto	2020	2019	2018	2017
N druge raznovrstne poslovne dejavnosti				
Sredstva	1.304,61	1.288,82	1.169,51	1.064,77
Kapital	555,65	550,32	501,30	443,40
Celotni prihodki	1.423,74	1.893,35	1.784,18	1.690,35
Čisti poslovni izid obračun. obd.	9,50	65,29	61,34	55,63
Leto	2020	2019	2018	2017
Slovenija				
Sredstva	106.519,72	103.769,38	97.426,15	93.024,31
Kapital	53.135,64	50.619,04	47.769,35	44.704,20
Celotni prihodki	97.522,16	103.417,12	99.553,10	92.847,68
Čisti poslovni izid obračun. obd.	2.805,92	4.530,64	4.210,92	3.609,65

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

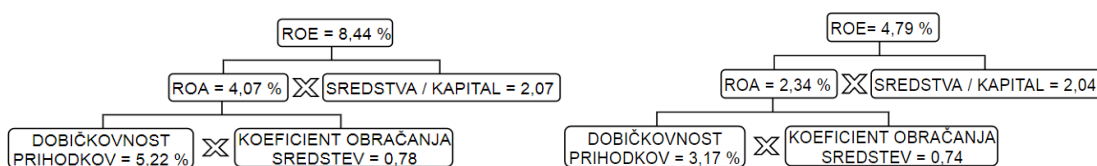
Priloga 4: DuPontove sheme po dejavnostih

Slika 1: DuPontova shema za celotno gospodarstvo Slovenije za 2019 (levo) in 2020 (desno)

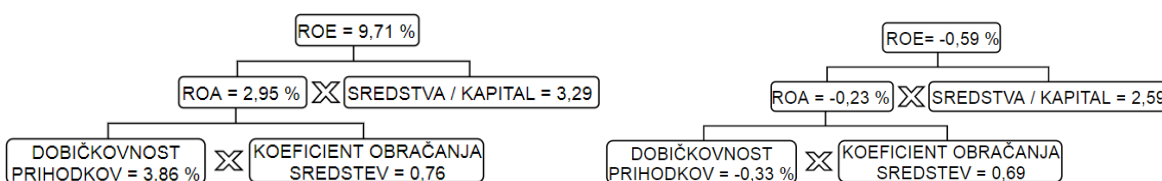
Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 2: DuPontova shema za dejavnost A -kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo za 2019 (levo) in 2020 (desno)

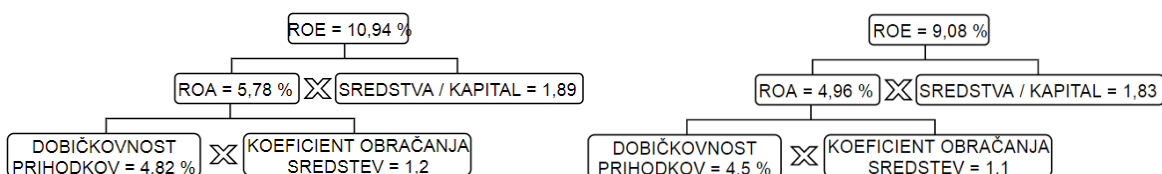
Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 3: Dupontova shema za dejavnost B – rudarstvo za 2019 (levo) in 2020 (desno)

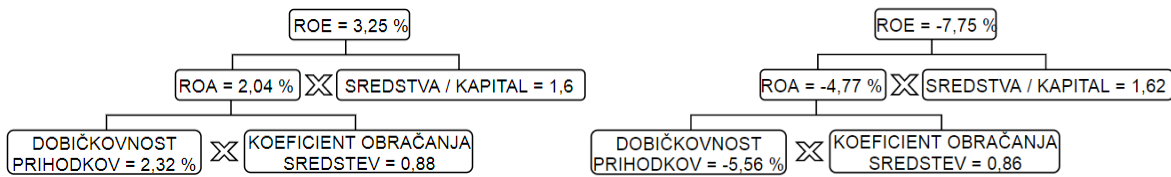
Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 3: DuPontova shema za dejavnost C – Predelovalne dejavnosti za 2019 (levo) in 2020 (desno)

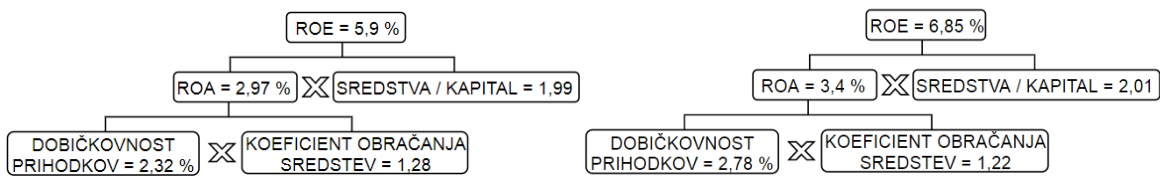
Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 4: DuPontova shema za dejavnost D – oskrba z električno energijo, plinom in paro za 2019 (levo) in 2020 (desno)

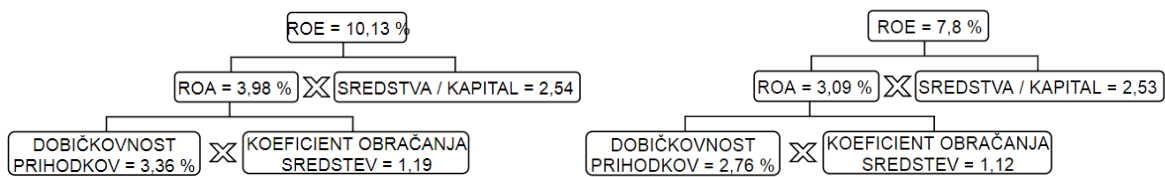
Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 5: DuPontova shema za dejavnost E – oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja za 2019 (levo) in 2020 (desno)

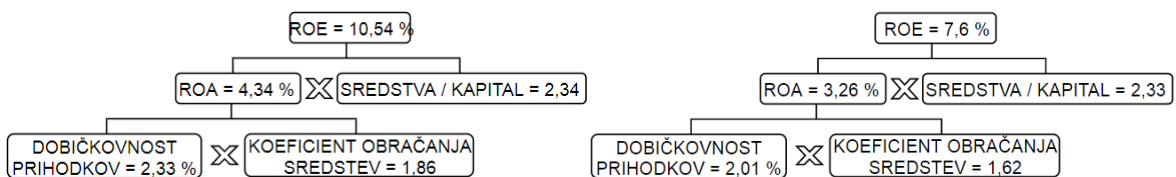
Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 6: DuPontova shema za dejavnost F - gradbeništvo za 2019 (levo) in 2020 (desno)

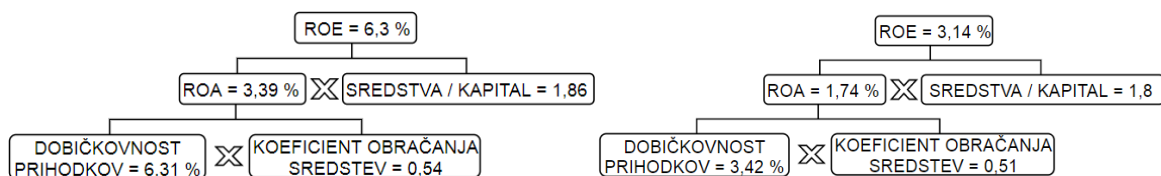
Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 7: DuPontova shema za dejavnost G – trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil za 2019 (levo) in 2020 (desno)

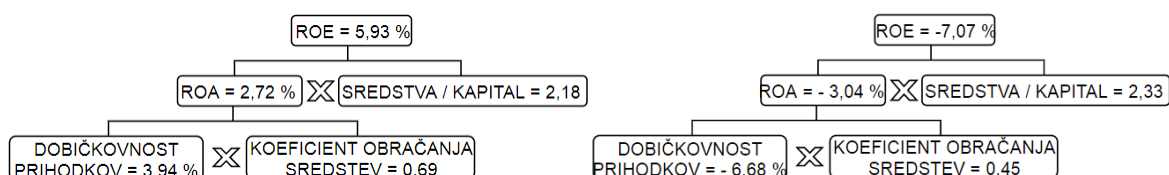
Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 8: DuPontova shema za dejavnost H – promet in skladiščenje za 2019 (levo) in 2020 (desno)

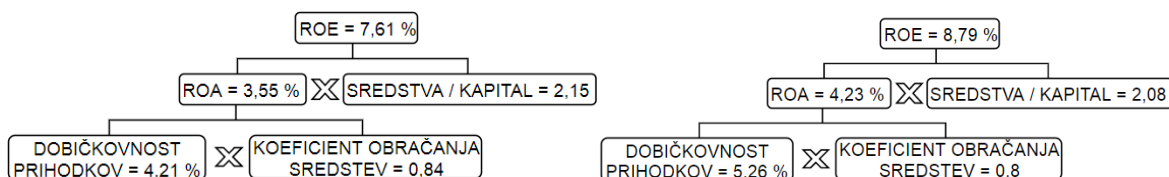
Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 9: DuPontova shema za dejavnost I – gostinstvo za 2019 (levo) in 2020 (desno)

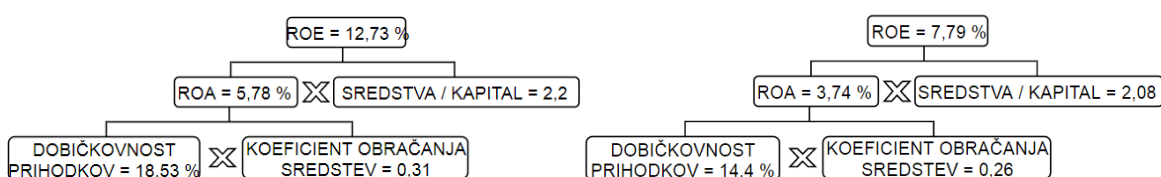
Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 10: DuPontova shema za dejavnost J – informacijske in komunikacijske dejavnosti za 2019 (levo) in 2020 (desno)

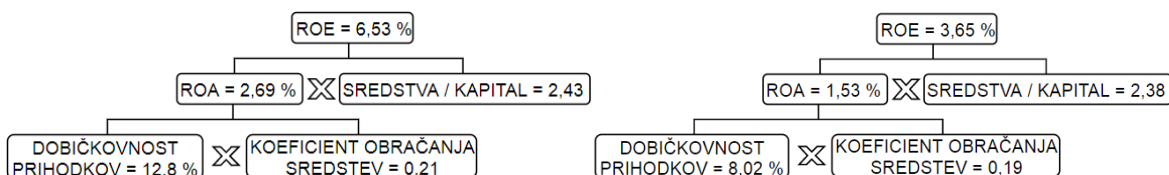
Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 11: DuPontova shema za dejavnost K – finančne in zavarovalniške dejavnosti (brez bank in zavarovalnic) za 2019 (levo) in 2020 (desno)

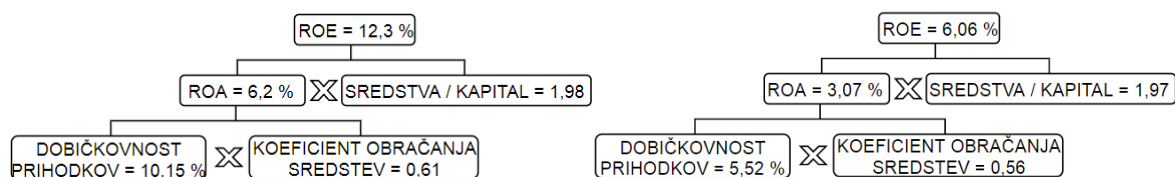
Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 12: DuPontova shema za dejavnost L – poslovanje z nepremičninami za 2019 (levo) in 2020 (desno)

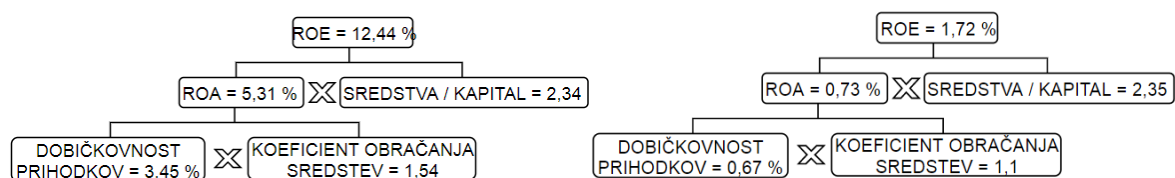
Vir: Bisnode (2021), lastno delo Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 13: DuPontova shema za dejavnost M – strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti za 2019 (levo) in 2020 (desno)

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Slika 14: DuPontova shema za dejavnost N – druge raznovrstne poslovne dejavnosti za 2019 (levo) in 2020 (desno)

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Priloga 5: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v letih 2019 in 2020

Tabela 1: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom za slovensko gospodarstvo v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	-42,06 %	2,37 %
Sprememba ROA	-40,75 %	1,85 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	-2,21 %	0,51 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-34,32 %	3,57 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-9,78 %	-1,67 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 2: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti A – kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo v letih 2019 in 2020

Leto	2020/2019	2019/2018
Sprememba ROE	-43,3 %	-24,6 %
Sprememba ROA	-42,4 %	-24,4 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	-1,5 %	-0,2 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-39,2 %	-14,2 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-5,3 %	-12,0 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 3: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti B - rudarstvo v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	-106,05 %	113,17 %
Sprememba ROA	-107,70 %	102,15 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	-21,40 %	5,45 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-108,57 %	100,04 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-10,23 %	1,06 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 4: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti C – predelovalne dejavnosti v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	-17,05 %	2,61 %
Sprememba ROA	-14,21 %	3,04 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	-3,31 %	-0,42 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-6,65 %	5,66 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-8,10 %	-2,48 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 5: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti D – oskrba z električno energijo, plinom in paro v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	-338,02 %	99,10 %
Sprememba ROA	-334,25 %	100,13 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	1,61 %	-0,51 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-339,93 %	94,80 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-2,37 %	2,74 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 6: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti E – oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	16,10 %	19,51 %
Sprememba ROA	14,67 %	16,90 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	1,25 %	2,24 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	19,97 %	18,51 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-4,42 %	-1,36 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 7: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti F – gradbeništvo v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	-23,07 %	-1,84 %
Sprememba ROA	-22,54 %	1,28 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	-0,69 %	-3,08 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-17,82 %	3,83 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-5,74 %	-2,46 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 8: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti G – trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	-27,91 %	-10,90 %
Sprememba ROA	-24,80 %	-15,60 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	-4,13 %	5,57 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-13,41 %	-11,52 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-13,16 %	-4,62 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 9: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti H – promet in skladiščenje v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	-50,10 %	-11,20 %
Sprememba ROA	-48,52 %	-8,62 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	-3,06 %	-2,82 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-45,79 %	-10,19 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-5,03 %	1,75 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 10: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti I – gostinstvo v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	-219,18 %	35,36 %
Sprememba ROA	-211,63 %	38,62 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	6,76 %	-2,36 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-269,66 %	36,84 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-34,20 %	1,30 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 11: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti J – informacijske in komunikacijske dejavnosti v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	15,51 %	-29,52 %
Sprememba ROA	19,32 %	-33,80 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	-3,19 %	6,48 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	24,86 %	-30,07 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-4,44 %	-5,34 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 12: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti K – finančne in zavarovalniške dejavnosti (brez bank in zavarovalnic) v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	-38,83 %	34,10 %
Sprememba ROA	-35,26 %	39,10 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	-5,52 %	-3,59 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-22,31 %	14,32 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-16,67 %	21,67 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 13: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti L – poslovanje z nepremičninami v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	-44,18 %	-14,27 %
Sprememba ROA	-43,05 %	-13,24 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	-1,98 %	-1,19 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-37,37 %	-8,15 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-9,07 %	-5,55 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 14: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti M – strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	-50,73 %	17,34 %
Sprememba ROA	-50,47 %	18,49 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	-0,52 %	-0,96 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-45,57 %	13,12 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-9,00 %	4,74 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo

Tabela 15: Spremembe izbranih poslovnih kazalcev v primerjavi s predhodnim letom v dejavnosti N – druge raznovrstne poslovne dejavnosti v letih 2019 in 2020

Leto	2020	2019
Sprememba ROE	-86,18 %	-2,89 %
Sprememba ROA	-86,21 %	-3,27 %
Sprememba razmerja med sredstvi in kapitalom	0,26 %	0,39 %
Sprememba dobičkovnosti prihodkov	-80,65 %	0,30 %
Sprememba koeficienta obračanja sredstev	-28,72 %	-3,55 %

Vir: Bisnode (2021), lastno delo